TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 2 — 1924 Torstaina, tammikuun 3 p. — Thu. Jan. 3. VIII Vuosik. - Vol. VIII

Suomen kommunistien oikeusjutun käsittely Turun hovioikeudessa

Suomen kommunistien oikeusjutun toisen jakson käsittelyssä Turun hovioikeudessa jatketaan aikaisemmin kuultujen 32 syytetyn jutun käsittelyä, jonka ohessa 65 muuta syytteeseen pantua odottaa lääninvankilassa asiansa käsittelyn alkamista. Vapaallajalalla olevia, joita vastaan kanneviskaali niinikään on ilmoittanut tulevansa syytteen nostamaan, ei tässä jaksossa tulla kuulustelemaan, ainakaan ei heitä oltu oikeuteen haastettu.

Kaikkien syytettyjen avustajana on toiminut nytkin hovioik. ausk. V. Axel Uggeldahl.

Uusi pidätetty.

Kanneviskaali ilmoitti, että sen jälkeen kun asia viime kerralla oli hovioikeudessa käsitelty ja tähän istuntoon lykätty, on kansanedustaja Laura Numminen-Härmä — johon nähden kanneviskaali on jättänyt syytekirjelmänsä edellisessä istunnossa — ilmoittautunut etsivälle keskuspoliisille Helsingissä kuulustelua varten ja on hänet siirretty Turun lääninvankilaan, ollen hän siis nykyään hoidettavana synnytyslaitoksella. Samalla kun kanneviskaali jätti hovioikeudelle Laura Numminen-Härmää koskevan poliisikuulustelupöytäkirjan, jätti hän myös oikeudelle luettelon siitä, missä vankilassa syytteessä olevat henkilöt ovat aikaisemmin olleet rangaistuksia kärsimässä ja milloin he ovat vapautetut, sekä jäljennöksen Vaasan hovioikeuden päätöksestä joulukuun 5 päiltä 1922 jutussa, jossa Jalmari Nikolai Kuusela on ollut syytteessä valtiopetoksen valmistelusta. Kysyttäessä ilmoitti kanneviskaali ei tietävänsä, onko tämä oikeudenpäätös voittanut lainvoimaa. Kuuselan tietämän mukaan ei mainitusta päätöksestä ole valitettu. Edelleen ilmoitti kanneviskaali, että päätöstä n.s. Pietarin-kävijäin jutussa, jossa syytteessä ovat Salomaa, Kuusela, Hiillos ja Rytkönen, ei ole annettu.

Syyttäjä lisää kannettansa.

Tämän jälkeen esitti oikeuden puheenjohtaja kanneviskaalin hovioikeudelle jättämästä lisäkannekirjelmästä ne kohdat, jotka koskevat nyt esilläolevia 33 syytettyä ja joissa vaaditaan, paitsi syytettyjen tuomitsemista valtiopetoksen valmistelusta, lisäksi, että kommunistinen puolue, siihen liittyneet keskusjärjestöt ja osastot, olivatpa ne minkänimellisiä tahansa, lakkautettaisiin ja määrättäisiin sopivat henkilöt selvittämään puolueen ja sen järjestöjen pesät. Lisäksi pidätti kanneviskaali itselleen oikeuden jutun lisäkäsittelyssä esittää vaatimuksensa takavarikoituihin kirjapainoihin ja lakkautettuihin lehtiin nähden.

S. Työväenpuolueen perustavan kokouksen pöytäkirjat kateissa.

Samalla kun kanneviskaali toisti aikaisemmin tekemänsä ja nyt tässä lisäsyytekirjelmässä esittämänsä vaatimukset, ilmoitti hän, ettei etsivän keskuspoliisin huostassa ole, vaikka Niilo Wälläri edellisellä kerralla sitä väitti, S. Työväenpuolueen perustavan kokouksen pöytäkirjoja, minkä vuoksi syyttäjä pyysi jättää Sosialistisen aikakauslehden tämän vuoden kesäkuun numeron, jossa on selostus mainitun kokouksen menosta sekä lisäksi eri käsittelyn pohjana käytetyt asiakirjat.

Niilo Wälläri huomautti tämän johdosta, että kysymyksessä oleva pöytäkirja oli vielä elokuun 2 p:nä ollut kommunistisen puolueen toimiston lukitussa pöytälaatikossa, kun syytetty [illegible] kansliaan jättänyt, jonka jälkeen siellä ei ollut käynyt kukaan muu kuin etsivät keskuspoliisin [illegible] seuraavana aamuna olivat toimittaneet kotitarkastuksen. Näin ollen ovat mainitut pöytäkirjat keskuspoliisilla, jollei se tahtoo niitä käyttää.

Hjalmar Langström ilmoitti sa-

Langström esittää uuden puolustuskirjelmän.

Tämän jälkeen esitti H. Langström vastinekirjelmän, jossa hän etupäässä selosteli eduskuntaryhmien ja puolueiden keskinäistä suhdetta sekä huomautti kuinka Suomessa, niinkuin muissakin maissa, edustajat ovat olleet tilivelvollisia niille puolueille, joiden nimissä he ovat tulleet edustajiksi valituiksi. Näinollen ei siinä, että myöskin kommunistiedustajat ovat luvanneet olla tilivelvollisia omalle puolueelleen ja valitsijoilleen voi olla mitään lainvastaista. Mitä niihin edustajasitoumuksiin tulee, joista on paljon ollut puhetta ja joissa edustajat ovat sitoutuneet alistumaan puolueensa kontrolliin, huomautti, että ne on annettu eri piirien toimitsijoille eikä puoluetoimikunnalle ja että niissä ei ole tahdottu sivuuttaa valtiopäiväjärjestyksen sitä määräystä, joka velvoittaa edustajan toimimaan harkintansa mukaan ja vapaasta tahdosta ilman ulkopuolista pakotusta, vaan on näiden sitoumusten kautta edustajilta otettu ainoastaan kunniasana, että he toimivat puolueen vaaliohjelman pohjalla, valitsijainsa toivomusten täyttämiseksi. Tämän jälkeen siirryttiin vastineessa selostamaan eduskuntaryhmän johtavia periaatteita ja torjuttiin jyrkästi kanneviskaalin väite, että ne olisivat kolmannen internationaalin parlamenttaarisesta toiminnasta hyväksymäin päätösten mukaiset. Lopuksi huomauttaa Langström vastineessaan, että hänet on vangittu ja pantu syytteeseen vastoin valtiopäiväjärjestyksen selviä määräyksiä sekä pyysi, että hänet heti laskettaisiin vapaalle jalalle ja että kanne häntä vastaan kumottaisiin.

Ville Vainio vaatii valtioneuvostolta 10,000 markkaa korvausta.

Ville Vainio vastinekirjelmässään selostaa SSTP:n puolueneuvoston kokouksessa joulukuussa 1920 tehtyä internationaalipäätöstä, huomauttaen ettei silloin päätetty liittyä kolmanteen internationaaliin, vaan päätettiin jättää kysymys puolueen jäsenistön keskuudessa harkittavaksi. Näin meneteltiin erityisesti juuri siksi, että paraillaan oli vireillä juttu edellisessä toukokuussa pidetyssä sosialistisen puolueen perustavassa kokouksessa osanottajina olleita henkilöitä vastaan siitä, että oli päätetty liittyä kolmanteen internationaaliin. Kun sitten v. 1921 tuli oikeudenpäätös, jolla liittyminen kolmanteen internationaaliin oli merkitty rikolliseksi, niin oli puolue kokonaan luopunut tähän internationaaliin liittymisestä, toimien lakkauttamisensa saakka riippumattomana sekä kolmannesta kuin muidenkin internationaalien. Selostettuaan sitten, kuten Langströmkin eduskuntaryhmän johtavia periaatteita ja katsoen siihen, että häntä vastaan nostettua juttua on ajettu vastoin voimassaolevia lakeja, pyysi, että hänet vapautettaisiin jutusta ja laskettaisiin vapaalle jalalle, samalla kun hänen vangitsemisensa aiheuttajat, nykyisen hallituksen jäsenet yhteisesti tai kenellä heistä varoja on, velvoitettaisiin korvaamaan hänelle vangitsemisensa aikana kärsimänsä taloudellisen vahingon 10,000 mk:lla.

Niilo Wälläri

luki 50 minuuttia kestävän puolustuskirjelmän, jossa pääasiassa käsiteltiin työväestön ja porvariston välistä taloudellista valtataistelua sekä nykyistä taantumuksellista tilannetta. Lopuksi vaati vastaaja itsensä eroitettavaksi [illegible] jutusta.

Kustaa Kulo

esitti niinikään 3/4 tuntia kestävän vastinekirjelmän, jossa todisteli, kuten aikaisemmankin vastinekirjelmässä, että S. Sosialistinen puolue, jonka perustava kokous toukokuussa 1920 hajotettiin, S. Sosialistinen Työväenpuolue ja Työväenpuolue ovat kolme eri puoluetta ja että nämä puolueet eivät ole koskaan määritelleet tai hyväksyneet suoran toiminnan ohjelmaa, vaan ovat menettelytapansa jättäneet riippuvaksi tilanteesta, ajasta ja porvariston menettelytavoista.

Vastinekirjelmänsä lisäksi pyysi hän oikeuden pöytäkirjaan merkittäväksi, ettei SSTP:llä ole ollut tarkoituksena laittomin keinoin saattaa työväkeä valtaan eikä se hänen käsityksensä mukaan ole mahdollistakaan työväestön vähemmistönä ollessa.

Kustaa Jäntti

jätti lyhyen vastinekirjelmän, jossa hän vain huomautti, ettei ollut tietoisesti ryhtynyt mihinkään rikolliseen tekoon, johon nähden pyysi kannetta kumottavaksi.

Kalle Hautamäki

esitti vastinekirjelmän, jossa selostettiin maassa vallinnutta työväen sanomalehtien vainoa ryssäläisvallan ajoilta saakka. Kun hän oli vähän matkaa vastineestansa lukenut, keskeytti oikeuden puheenjohtaja kirjelmän lukemisen, selittäen, ettei kanneviskaali vielä ole tehnyt mitään vaatimusta sanomalehtiin nähden ja että katsoo vastinekirjelmän paremminkin kuuluvan siihen yhteyteen, jossa kanneviskaali esittää vaatimuksensa näistä.

Hautamäki: Tällä minä vain tahdon osoittaa, että työväen sanomalehtien vaino on tässä maassa ollut jatkuvaa ja kuten esittämäni esimerkit osoittavat, aiheetonta ja mielivaltaista, jonka vuoksi katson tarpeelliseksi tämän esittämisen, koska minua sanomalehtimiehen ominaisuudessa syytetään.

Puheenjohtaja: Toivoisin, että jättäisitte kirjelmän kanneviskaalille. Sillä voitettaisiin aikaa ja hän siihen kyllä tutustuu, vaikkei sitä nyt luetakaan ja tulee tutustumisensa jälkeen esittämään huomautuksensa sen johdosta jossakin istunnossa.

Hautamäki jätti tämän jälkeen kirjelmän oikeuden puheenjohtajalle, joka, antaessaan sen kanneviskaalille, luki kirjelmän loppuvaatimuksen vastaajan laskemisesta vapaalle jalalle ja syytteestä vapauttamisesta.

Kalle Toppinen, Hannes Pulkkinen ja Toivo Aronen

jättivät oikeudelle niinikään vastinekirjelmänsä niitä lukematta ja esitettiin näissä kussakin lopuksi vaatimus vastaajan vapauttamisesta ja kanteen kumoamisesta. Toivo Arosen kirjelmässä lisäksi vaadittiin korvausta vankeuden aiheuttamista kuluista.

Antti Kaarne

sensijaan ei suostunut puheenjohtajan pyyntöön, vaan vaati kirjelmänsä luettavaksi, koska, kuten hän sanoi, istunnossa on läsnä huomattava määrä sanomalehtimiehiä. Puheenjohtaja lukikin vastinekirjelmän, jossa vastaaja laajemmin selosti toimintaansa kommunistisessa puolueessa, painostaen erikoisesti, että hänen erikoisalanaan olivat olleet kunnalliset ja maatalousasiat ja että ei ole ollut virallisena edustajana sen enempää puolue- kuin piirikokouksissakaan, mihin nähden pyysi kanteen kumottavaksi.

Nikolai Kuusela

oli väittänyt aikaisemmin, että hän on Vaasan hovioikeudessa ollut aivan samanlaisesta jutusta syytteessä kuin nytkin ja vastinut sen perusteella tämän jutun kumottavaksi. Tämän johdosta oli kanneviskaali nyt hankkinut Vaasan hovioikeudesta mainitun jutun pöytäkirjat, joiden mukaan Kuuselaa on syytetty ja väitti kanneviskaali, että syyte nyt ei koske samoja asioita, joten vastaajan vetoomus oikeudenkäymiskaaren 32 kohtaan on perusteeton.

Vastaajan asiamies selitti, että nyt kyseessä oleva syyte Kuuselaa vastaan on mahdollisesti aivan sama kuin aikaisempi, sillä se perustuu samoihin lainpaikkoihin ja asiallisestikin se on sama, koska häntä nytkin syytetään kommunistisen puolueen palkkaa nauttivan toimihenkilön ominaisuudessa, kuten silloinkin.

Kuusela pyysi tämän lisäksi pöytäkirjaan merkittäväksi, ettei hän ole ollut minkään lehden vastaavana toimittajana, vaan ainoastaan aputoimittajana, joten hän ei siis ole vastuuvelvollinen lehden sisällöstä, sekä että hän eduskuntaryhmän sihteerinä on ollut yksinomaan palkattu toimitsija eikä mikään johtohenkilö.

Frans Hiilokselle

joka aikaisemmin oli kieltäytynyt antaneensa edustajasitoumusta, näytti oikeuden puheenjohtaja nyt Hiiloksen allekirjoituksella varustetun sitoumuksen, jonka H. myönsi oikeaksi.

Otto Tannerin

jonka vapaana ollen on ollut oltava saapuvilla kaikissa oikeuden istunnoissa, vapautti oikeus nyt tässä sikäli, että hänen on saavuttava oikeuteen määrättyä.

Turkuun on saapunut ruotsalaisen Arbetet-lehden edustaja Malmöstä seuraamaan jutunkäsittelyä. Kerrotaan myös, että tri Söderqist ja asianajaja Branting, joilta aikaisemmin kiellettiin passiviisumi, olisivat nyt saapuneet Turkuun ollakseen läsnä jutun käsittelyssä.

Kiinalaista työvoimaa vierotaan

Kingston, Ont. — Täkäläisen yleisen sairaalan pesutyöt tullaan tästä puoleen teettämään canadalaisella työvoimalla sen sijaan että ne tähän asti on teetetty kiinalaisilla.

Jaapanin maanjäristyksen uhrit kurjassa asemassa

Tokio. — Ankara myrsky, joka on riehunut Yokohaman alueella on lisännyt maanjäristyksen uhrien kurjuutta. Pakolaiset ovat edelleenkin suurimmaksi osaksi likaisissa ahtaissa väliaikaisissa suojissa. Useiden pakolaisten turvapaikka on sangen kehno.

Tilanne kärjistyy Hondurasissa

Washington. — Yhdysvaltain sotalaivaston «ylimääräisen palveluksen osaston» lippulaiva Rochester on määrätty purjehtimaan Hondurasin rannikolle, missä poliittinen tilanne on synnyttänyt vallankumouksen vaaran, ilmottaa Yhdysvaltain valtiodepartementti.

—o—

Kiina ei suostu Ranskan vaatimukseen

Peking, Kiina. — Kiinan hallitus on kumonnut Ranskan vaatimuksen Ranskalle Boksarikapinan korvausmaksuista lankeavan osuuden maksamisesta kullassa paperi frangien sijasta. Sanottuja korvausmaksuja koskevassa sopimuksessa määrätään korvaukset maksettavaksi kullassa, mutta täällä selitetään, että sanalla «kulta» tarkotetaan kultarahaa, eikä kultametallia.

Ulkomaavirasto edelleen selittää, että Kiina tulisi menettämään noin $100,000,000 jos se suostuisi Ranskan vaatimukseen, koska Belgia ja toiset Europan maat ovat valmistelleet samanlaisia vaatimuksia.

—o—

Puolan viljasato ollut hyvä

Warsova. — Vuoden 1923 sato on äärimmäisen hyvä, tilastotoimiston virallisten tilastojen mukaan. Sato on kvintaaleissa (100 paunan mitoissa) seuraava: vehnä, 13,136,000; ruis, 59,965,000; ohra, 16,508,000; kaura 35,946.

Vehnää lukuunottamatta on sato parempi kuin viime vuonna.

Ammattiliiton onnentoivotus työläisille

Ottawa. — Canadan ammattiunioiden liiton sihteeri Tom Moore on lähettänyt seuraavan uudenvuoden tervehdyksen tämän maan työläisille:

«Mikään sanoma, jonka minä voisin lähettää Canadan työläisille, ei ole niin sopiva tänä hetkenä kuin tuo vanha toivotus: Onnellista ja hyvää uutta vuotta. Tämä ei ole mikään tyhjä toivomus, enkä minä lausu sitä ajattelematta niiden olosuhteita, jotka ovat puutteessa ja epätoivossa, joutuen siihen joko työttömyyden, sairauden tai vanhuuden takia.

«Tässä toivotuksessa tuodaan julki vilpittömästi työväen järjestöjen ihanteet ja perusaatteet. Sellainen toivomus, että jokainen voisi nauttia onnellista ja hyvää uutta vuotta, sisältää juuri sitä, minkä puolesta työväestökin taistelee.

«Työväen ohjelma perustuu ihanteelle tuoda hyvinvointia koteihin ja onnea kaikkien työtätekevien elämään. Voimistuttakoon uusi vuosi meidän unioitamme ja lisätköön meidän itsekunkin ja yhteistä voimaamme niin että vuosi 1924 olisi alusta loppuun enempi kuin mitkään edelliset vuodet todella onnen ja hyvinvoinnin vuosi.»

Rautatieläiset antavat äänensä lakon puolesta

Winnipeg. — Rautateiden korjaustyöläisten ja konepajatyöläisten järjestöjen keskuudessa juuri toimitettava äänestys osottaa suuren enemmistön annettavan lakon julistamisen puolesta.

Elintarvetyöläiset perustaneet lehden

Chicago. — The Culinary Times, on Amalgamated Food Workers Chicagon osaston perustaman äänenkannattajan nimi. Lehti alkaa ilmestyä kerran kuukaudessa. Sen toimittaja on C. H. Keller. Lehden näytenumero sisältää todellisia työväenluokan uutisia ja kirjoituksia elintarvealalla työskenteleville työläisille ja tulee olemaan suurimerkityksellinen union jäsenten valistustyössä.

Venäjällä pyritään parempaan

Moskova. — Valtion hallussa olevat tuotantolaitokset ovat onnistuneet lisäämään tuotantoa melkoisesti, mutta useissa suhteissa ei ole vielä voitu järjestää tuotteiden jakoa tyydyttävällä tavalla. Niinpä on huomattavissa tapauksia, että varastot ovat täynnä tavaraa, mutta ihmiset eivät kykene niitä mielinmäärin ostamaan korkeiden hintojen takia.

Muutamissa tehdaspiireissä ovat kommunistiset ryhmät alkaneet pohtia keinoja taloudellisen elämän saattamiseksi entistä tehoisammalle kannalle. Tässä yhteydessä on tuotu esiin arvosteluja, että nykyinen hallituskoneisto olisi liian monimutkainen.

—o—

Veturimiesten pankki Bostoniin

Boston. — Ensimäinen järjestyneen työväen pankki tässä piirissä, tulee avattavaksi Bostonissa helmikuun 1 päivän seuduissa. Pankki on Veturinkulettajain veljesjärjestön omistama ja tulee sen nimeksi Brotherhood of Locomotive Engineers Trust Company of New England. Melkein kaikki veturinkuljettajain union jäsenet Uudessa Englannissa ovat ostaneet osakkeita pankkiin. Pankki tulee maksamaan osakkeenomistajilleen 10 prosenttia dividenttiä.

—o—

Asevarusteluvimma tarttunut Belgiaan

Bryssel. — Edustajakamari on päättänyt 74 äänellä 54 vastaan, 21 ollessa äänestämättä, hyväksyä Belgian armeijan pitämisen 74,000 miehen vahvuisena vuonna 1924.

Viime vuonna käsitti armeija vain 47,000 miestä.

Pietari tulvan vallassa

Moskova. — Pietarista saapuneet tiedonannot kertovat, että kaupunki on osittain veden vallassa Nevan tulvan johdosta. Ankarasta talvesta huolimatta on vesi Nevassa tulvinut yli äyräittensä. Neva on täynnä Laatokan järveltä tulleita jäälauttoja. Työtä tehdään yötä ja päivää jääpatojen raivaamiseksi.

—o—

Berliini. — Saksan vaatetustyöläisistä on vain miehistä 11 pros. ja naisista 17 pros. työssä säännöllisesti; 52 pros. miehistä ja 23 naisista on kokonaan työttömänä ja loput tekevät työtä osan työajasta.

Moskovan kansainvälisen propaganda tulee tutkittavaksi Yhdysvalloissa

Washington. — Kun Yhdysvaltain kongressi kokoontuu istuntoonsa ensi torstaina tulee siellä monien muiden tärkeiden asiain ohella esille myöskin kysymys Venäjän neuvostohallituksen tunnustamisesta. Sen yhteydessä ryhdytään tutkimaan valtiotoimiston äsken tekemiä syytöksiä neuvostohallituksen ja Konmannen kansainvälisen harjottamasta agitatsionista Yhdysvalloissa. Sikäli kun asiantuntijat selittävät, tullaan senaattori Borah nimittämään sen komitean puheenjohtajaksi, joka venäläisten propagandaa Amerikassa tulee tutkimaan. Kuulustelu tullaan alkamaan jo tammikuun ajalla. Kaikkien ensiksi tulevat kuulusteltavaksi valtiotoimiston todistajat, jolloin heillä on tilaisuus osottaa missä määrin valtiosihteeri Hughesin tekemät syytökset Neuvosto-Venäjän tekemästä agitatsionityöstä Yhdysvalloissa ovat paikkansa pitäviä.

Kolmas kansainvälinen virallisesti kieltää Hughesin syytökset.

Chicago. — Amerikan Workerspuolueelle lähettämässään kaapelisanomassa Kommunistinen Internatsionale virallisesti kieltää Hughesin syytökset, leimaten Hughesin julkaiseman kirjelmän «julkeaksi väärennykseksi.»

Cregory Sinovjev, Kommunistisen Internationalen puheenjohtaja on kaapelisanoman allekirjoittaja. Sinovjev lausuu, että Hughesilla täytyy olla hyvin matala mielipide senaatista, koska hän yrittää todistella syytöksiään sellaisilla väärennetyillä dokumenteilla.

Kaapelisanoma kuuluu: «Oletetut ohjeet, jotka Kominternin pitäisi lähettäneen Amerikan Workerspuolueelle ja jotka ovat minun allekirjoittamat, ovat, kuten te tiedätte, julkea väärennys. Hughesilla täytyy olla hyvin matala käsitys senaatista, koska hän perustaa syytöksensä sellaisille väärennetyille dokumenteille.»

«Sinovjev.»

Amerikan Workerspuolue on jo aikaisemmin kieltänyt milloinkaan saaneensa sellaista kirjelmää Kommunistiselta Internationalelta tai milloinkaan saaneensa minkäänlaisia ohjeita neuvostohallitukselta. Workerspuolue vaatii myöskin perinpohjaista tutkimusta, todistaakseen, että Hughesin syytökset ovat kokonaan perää vailla.

Saksasta karkotetut belgialaiset vaatimassa korvausta

Brysseli, Belgia. — Kahdeksankymmentä tuhatta belgialaista, jotka saksalaiset karkottivat Saksasta sodan aikana, on nostanut suuren korvausjutun Saksan hallitusta vastaan Versaillesin sopimuksen 304:nnen luvun nojalla. Juttu tulee esille saksalais-belgialaisessa sovintooikeudessa, joka kokoontuu istuntoon Pariisissa t.k. 7 p.

—o—

Yhdysvaltain laiva uponnut Mustalla merellä

Ateena. — Yhdysvaltain hallituksen omistama laiva Conejos on tänne saapuneiden tietojen mukaan uponnut Mustalla merellä. Laivan miehistön, joka käsittää 40 henkeä, arvellaan pelastuneen.

—o—

27 vankia laskettu vapauteen

Leavenworth. — Kaksikymmentäseitsemän sodan aikana tuomittua poliittista vankia on laskettu Leavenworthin vankilasta vapauteen. Nämä kuuluvat niihin 30:een vankiin, joille presidentti Coolidge taannottain myönsi amnestian.

Kolme armahduksen saanutta pidätettiin kuitenkin karkotusta varten, koska heitä vastaan oli karkotusmääräys jo ennen kuin joutuivat vankeuteen.

Vangit olisivat oikeastaan saaneet vapautensa jo vuorokautta aikaisemmin, ellei presidentin armahduskirje olisi postikirjurin tekemän erehdyksen takia mennyt ensin Atchinsoniin, Kansas.

Ennen kuin miehet poistuivat vankilasta heille luovutettiin $8,331 käteisessä rahassa. Tämä summa oli kertynyt ulkopuolella olevien ystävien lahjotuksista. Vangit poistuivat sitten sähköjunalla Kansas Cityyn.

Karkotusta varten pidätettiin Bert L. Orton, Harry Lloyd ja J. Tori. Heidän vapautumisekseen hankitaan takaus. Nämäkin miehet tulevat luultavasti vastustamaan karkotusta, samoin kuin tekivät viime kesänä vapautetut ulkomaalaiset vangit.

Vapautetut miehet olivat tuomitut Sacramenton ja Kansas Cityn oikeusjutuissa ja osa Chicagon jutussa. Heistä oli James Rowanille annettu pisin tuomio, 20 vuotta, joka olisi umpeenkulunut vasta v. 1940.

Yhdysvallat myy sotatarpeita Obregonin hallitukselle

Washington. — Yhdysvaltain hallitus on tehnyt sopimuksen sotatarpeitten myynnistä Obregonin hallitukselle Mexicossa. Hallitus teki tämän päätöksen saatuaan Obregonin hallitukselta Mexicossa pyynnön, jossa Yhdysvaltain hallitusta kehotettiin myymään sotatarpeita Mexicolle ja Yhdysvaltain pikaiseen päätökseen arvellaan olleen vaikuttamassa halu avustaa Mexicon nykyistä hallitusta, joka on joutunut ankaraan taisteluun kapinallisten sotajoukkojen kanssa.

Vaikka sotatarpeitten myyntiä koskevat yksityiskohdat ovat vielä sotasihteeri Weeksin pohdittavana, Mexicolle myytävien sotatarpeitten joukkoon sanotaan kuuluvan sotilaskiväärit, joita nykyään säilytetään Fort Sam Houstonissa ja toisilla rajan varrella olevilla sotatarveasemilla, ja kymmenen sotilaslentokonetta. Joku määrä ammukkeita kivääreitä varten tullaan mahdollisesti myöskin myymään samalla kertaa. Eräässä tiedonannossa kerrotaan, että Obregonin hallitus on aikonut käyttää noin $75,000 sotatarpeitten ostoon Yhdysvalloilta.

Lumi kiusana Itävallan rautateillä

Wieni. — Ankaraa lumisadetta seuranneiden lumivyörymien johdosta rautatieliikenne useissa kohdin Itävaltaa on joutunut keskeytyksiin.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI, Vastaava — S. G. NEIL, Toimitusapulainen

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 8.

Registered at the Post Office Department, Ottawa.

Anarkismin pahanilman linnut

Sodan aikana karkotettiin Yhdysvalloista muiden muassa kaksi hyvin tunnettua anarkistia, Emma Goldman ja Alexander Berkman, joita vähemmän valistuneiden työläistenkin keskuudessa oltiin taipuvaisia pitämään heidän leppymättömän taistelunsa johdosta Yhdysvaltain hallitusta ja virkailijoita vastaan hyvinäkin vallankumouksellisina. He halusivat päästä Neuvosto-Venäjälle, jonne heidät sitten karkotettiinkin. Työväenpiireissäkin nyt odotettiin, että heidän palava vihansa kapitalistista hallitusjärjestelmää kohtaan löytäisi ikäänkuin levähdyspaikkansa Venäjällä, maassa, jossa työväestö oli perinpohjin murskannut ei ainoastaan kapitalistisen hallituskoneiston, vaan myöskin kapitalistisen talousjärjestelmän.

Mutta ennen pitkää tiesivät uutiset kertoa, että Goldman ja Berkman eivät olleet sen tyytyväisempiä eikä niinkään tyytyväisiä olosuhteisiin Venäjällä kuin Amerikassa. Neuvostohallituksen taholta koetettiin heille hankkia kykyjensä ja halujensa mukaisia toimia, mutta sittenkään ei työläisten Venäjä heitä tyydyttänyt. Tuloksena olikin, että he kopistelivat Venäjän tomut jaloistaan ja heittäytyivät vanhan kapitalistisen maailman syliin.

Odottamatta alkoi heiltä ilmestyä kirjotuksia Yhdysvaltain porvarilehdissä, joissa he tuomitsivat Neuvosto-Venäjää vähintäin yhtä ankarasti kuin mitä he konsanaan parhaina päivinään olivat tuominneet Amerikan hallituskomentoa. Heidän »vallankumouksellinen» kotkansa ei ollut nähnyt yhtään viheriää oksaa Venäjän neuvostojärjestelmän suuressa tammessa. Heidän Venäjää vihaavan agitatsioninsa maininkeina ilmestyi sitten suomenkinkielellä lentokirjanen Kronstadtin kapinasta, jossa käytännöllisten tapausten valossa yritettiin elävöittää ja hakea pohjaa sille vihalle, mitä he Neuvosto-Venäjää vastaan kantoivat. Tätä kirjasta on sitten eräissä suomalaisissa »työväenliikkeen» piireissä erehdytty levittämään muka jonkunlajisena todellisena vallankumousoppaana aina Canadan metsäkämpikköjä myöten. Vaikka tämän kirjan sankarit, nämä samat Kronstadtin kapinan henkilöt samaan aikaan ovatkin nauttineet erikoisesti Suomen valkoisen komennon suojelusta.

Tämän anarkistiparin vaellukset ja heidän agitatsioninsa ovat omiansa kuvaamaan koko anarkistisen aatesuunnan viheliäisyyttä. Anarkismin perusteena on kaiken valtiovallan ja muun auktoriteetin hylkääminen. Se näkee väkivaltaisessa sorrossa, jota kapitalistinen valtiolaitos harjottaa, kaiken pahan lähteen. Sen vuoksi se hylkää marxilaisen työväenliikkeen päämäärän, valtiovallan valloittamisen, koska siten muka herruus siirtyy vain toisiin käsiin, mutta jää periaattena edelleen voimaan. Se tahtoo ylipäätään kukistaa kaiken auktoriteetin, jotta ihmiset muka tulisivat kaikin päin vapaiksi. Se hylkää kaiken osanoton valtiolliseen taisteluihin, koska ne muka turmelevat työläiset ja johtavat ne vain uudeksi valtiolaitokseksi.

Tämä anarkistinen käsityskanta pitää valtiolaitosta ainoastaan itsenäisenä mahtijärjestönä, herruuslaitoksena, joka nojautuu väkivaltaan ja viekkauteen ylhäältäpäin, taikauskoon ja orjamaisuuteen alhaaltapäin. Heillä ei ole aavistustakaan siitä, että valtiolliset laitokset ovat yhteydessä taloudellisten rakenteen kanssa. Valtio, puolue, työläistenkin puolue, riippuu muka ilmassa, eikä jakseta nähdä, että puolueiden takana ovat luokat ja poliittisten ohjelmain takana luokkaedut. Tämän harhakäsityksen ohjaamana ovat anarkistitkin samoin kuin syndikalistit yleensä joutuneet taistelemaan marxilaista työväenliikettä ja sen menettelytapoja vastaan. Sen pohjalla on myöskin ymmärrettävä heidän kiihkeä parjausagitatsioninsa Neuvosto-Venäjää vastaan.

Marxilaisuus tunkeutuu aina kaikkien yhteiskunnallisten ilmiöiden yhteyteen. Poliittisten muotojen takana se näkee se aina taloudelliset luokkasuhteet. Sen vuoksi vallankumouksellisten työläisten taistelu ei missään tapauksessa voi olla mitään muuta kuin niiden palkkatyöläisten taloudellisten vaatimusten ilmaus, jotka yhteiskunnan sorrettuna luokkana kaikkia keinoja käyttäen pyrkivät vapauteensa.

Mahtavan suurta on jo käytännöllisestikin marxilaisella kannalla olevien työväenkerrosten luokkataistelu. Sen rinnalla on anarkistien paraskin agitatsioni jutuineen Kronstadtin kapinasta vain surkean välittävää piipitystä.

Valheen syytösten romahdus

Uutiset ovat jo kertoneet Turun hovioikeudessa uudelleen alkaneesta kommunisteja vastaan nostetusta oikeusjutusta. Kuten muistamme tapahtui Suomen sosialistisen työväenpuolueen ja sen lehtien ja laitosten toimihenkilöiden vangitseminen sellaisella pauhulla, kuin olisivat vangitut ja heidän edustamiinsa työväenjärjestöihin kuuluvat työläiset olleet syyllisiä kamalimpaan rikokseen ja huutavimpaan valtiopetokseen, mitä tämän taivaan kannen alla on milloinkaan vielä tapahtunut. Mutta mitä enemmän juttua tutkitaan, sitä enemmän kutistuvat kokoon heitä vastaan nostetut syytökset ja sitä räikeämmäksi kasvaa se häikäilemättömyys, jolla tämä pariin sataan henkeen nouseva työläisjoukko on oikeuteen vedetty. Nyt jo on selvää, että tämän jutun lopputulokseksi ei suinkaan jää jokin työläisten rikos, vaan sen sijaan surkea ohranakomento, joka ilman edes minkäänlaisen laillisuuden varjoakaan, on ottanut tehtäväkseen vallankumouksellisen työväenliikkeen murskaamisen Suomessa hinnalla millä tahansa.

Tästä koko maailman järjestyneen työväen huomion esineeksi tulleesta kommunistijutusta kirjottaa Tukholmassa ilmestyvä toverilehti Politiken seuraavaa:

Valkosuomalainen oikeusjuttu satoja vasemmistososialistisia *johtajia vastaan* muodostuu siksi Suomen hallituksen ja syyttäjäviranomaisten jättifiaskoksi mitä olemme alusta alkaen sanoneet. Viikkokausia kestäneiden kuulustelujen aikana ei syytettyjä vastaan ole voitu esittää varjoakaan väitetyistä valtiopetosrikoksista, harvoin on yleinen syyttäjä ollut nolommassa asemassa kuin mies, jonka nyt täytyy viran puolesta esittää tätä osaa ilmeisen oikeusvastaisessa asiassa. Ja kuitenkin on miehellä otsaa selittää, että on edelleen odotettavissa joukkovangitsemisia — mitä vähemmän rikollisuutta, sitä kiihkeämpää vangitsemisraivoa. Näyttää siltä, että mielitään vangittujen lukumäärällä korvata laadun puute syyttäjän todistusainehistossa.

Ruotsin porvarillisen lehdistön valkosuomalaiset kirjeenvaihtajat ovat tietysti ärryksissään ja suuttuneita niin suuremmoisella hälinällä käyntiin pannun oikeusjutun laihoista tuloksista. Salatakseen moraalisen lainopillisen tappion, minkä asia on aiheuttanut Suomen hallitukselle, valetaan Suomen Sosialistinen Työväenpuolue ja vangitut herjausten, valheiden ja naurettavien syytösten tulvalla. Niinpä antaa »Dagens Nyheterkin» suomalaisen kirjeenvaihtajansa mielin määrin piehtaroida Suomen vasemmistososialisteja koskevissa mitä alhaisemmissa lausunnoissa. Tämä porvarislehti näyttää jo unohtaneen, että se itse johtavassa artikkelissaan aivan äskettäin tuomitsi valkosuomalaiset laittomuudet ja sen sijaan riemuitsee se nyt tässä tapahtuneen häpeämättömän oikeusloukkauksen johdosta. Ja vangituista voidaan valehdella miten paljon tahansa, kun yleisö ja radikaalinen työväenlehdistö on suljettu oikeuskäsittelystä, niin että vain vääriä valkosuomalaisia selostuksia tulee julkisuuteen.

Huolimatta siitä, että syytettyjen ainoasta »todistuksesta» edelleenkin käy kolme vuotta vanha puolueohjelma, voidaan olla varmoja siitä, että valkoinen hovioikeus tulee ilman muuta julistamaan langettavan tuomion. Meillä ruotsalaisilla ei muuten ole mitään erikoista kopeiltavaa suomalaisten oikeusrikkojain johdosta — eihän ole kulunut monta vuotta siitä, kun ruotsalainen oikeusistuin teki samallaisen rikoksen ja tuomitsi ylempää tulleen käskyn mukaan. Taantumus on jokseenkin samallainen kaikissa maissa. Vorovskin murhaaja vapautetaan porvarillisen demokratian Sveitsissä — kommunistien tappaminen on luvallinen teko kapitalistisissa valtioissa. Mutta Suomen vasemmistosialistit, joita ei ole voitu todistaa syypääksi mihinkään rikokseen, tullaan epäilemättä tuomitsemaan pitkäaikaisiin vankeurangaistuksiin. Sillä porvarillinen »oikeus» on mädännyt loaksi ja muutettu likaiseksi aseeksi työväenluokkaa vastaan, eikä ole olemassa mitään sellaista halpamaisuutta, mitä ei porvarillinen oikeusistuin voisi tehdä taikka puolustaa suojellakseen kapitalismin rikollisvaltaa ihmiskunnan yli.

Nälkä herättää henkisentyön tekijät

Kuten tunnettua, ovat Saksan henkisen työn tekijät taloudellisesti yhtä kurjassa asemassa kuin ruumiillisentyön tekijätkin. Tämän johdosta on Saksan kommunistipuolue ulotuttanut propagandatyönsä tähänkin ryhmään ja on tällä työllä ollut varsin suotuisat tulokset. Berliinissä on pidetty monta henkisentyön tekijäin poliittista kokousta, joissa on puhujina esiintynyt kommunistipuolueen parhaita voimia. Näissä kokouksissa on käynyt päivän selvästi ilmi, että nälkä, kurjuus ja työnsaantimahdollisuuksien puute on jo siinä määrin kumouksellistuttanut henkisentyön tekijät, että heidän keskuudessaan vallitsee huomattava taistelu- ja oppositsioonihenki porvarillista järjestelmää vastaan. Niinpä selitti eräässäkin näistä kokouksista 10 porvarillista nuorisoseuraa yhtyvänsä vallankumouksellisen proletariaatin vapaustaisteluun, ja ovat ne nyt jatkuvassa kosketuksessa kommunistisiin yliopilaihin ja kommunistinuoriin. Eräässä toisessa kokouksessa taas selitti muudan henkisentyön tekijä leimuavassa puheessaan, että proletariaatin taistelulla ratkaistaan ei ainoastaan Saksan työväenluokan vaan myös Saksan kulttuurin kohtalo, minkä vuoksi tähän taisteluun oli otettava osaa jokaisen, jolle kulttuuri oli rakas.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 316 Bay St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

Joulu on ollut ja mennyt kaikkine kiireineen ja taasen on laulettu: rauha maassa ja ihmisille hyvä tahto. Onko todellisuudessa tätä koetettu toteuttaa kaikkiin kansankerroksiin nähden, se on kokonaan toinen asia, sillä onhan se vanha sananlasku, että molempia ei sovi tehdä, luvata ja täyttää ja samaa on tapahtunut tässäkin. Vaikka rauhaa on saarnattu niin samat henkilöt ovat toista jo toisella kädellä toimineet ja ainoastaan pitäneet lausettaan vanhana fraasina, jota ei tarvitse täyttää muuta kuin vain lausua ja sen kautta koettaa kasvattaa työläisiin suurinta kuuliaisuutta ja nöyryyttä, sillä sehän on kaikkein korkeimman tahtoa ja osa työläisiä kaikessa tietämättömyydessään tekee mestarinsa neuvon jälkeen ja tällä tavoin heidän puoleltaan on rauha maassa, sekä mestari on taas voittanut lausellaan: rauha maassa. Työläinen, kuinka kauan annat itseäsi noilla lauseilla pettää, eikö olisi jo aika ravistaa itsestään kaikki tuollaiset pois ja antaa tieteellisen kehityksen ruveta johtamaan itseään.

Osaston haalin avajaisjuhlat ovat olleet ja menneet ja paljon on ollut humua. Ensimäisenä juhlapäivänä oli uusi talomme niin täynnä, ettei tahtonut olla muuta kuin pieni tila haalin keskellä tanssimiseen vaikka kaikki vanhempi yleisö oli alhaalla ravintolahuoneissa ja lukutuvassa, sillä tavoin antaen enempi tanssijoille tilaa. Sama suhde oli toisena juhlapäivänä yleisöön nähden. Kaikki paikat oli täytetty, yksin käytävätkin oli niin täynnä, että kulkeminen oli tungoksen tähden melkein mahdotonta. Soittokunnan ensin soitettua muutamia kappaleita lausui J. Stohlberg muutamilla sanoilla yleisön tervetulleeksi ja sen jälkeen alettiin varsinainen ohjelman suoritus, joka oli arvokasta, etenkin lauluseura joutui yleisön vaatimuksesta laulamaan useamman ylimääräisen laulun. Kaikkein viimeksi seurasi useita eri kuplettejä, johon loppui iltama. Pahin vain oli, että puhujamme Sanna Kannasto, jota oli pyydetty puhujaksi, ei ollut saapunut, vaan hän ilmoitti edellisenä iltana, että hän ei voi tulla, joten jäimme ilman puhujaa, samoin teki Fort Williamin näyttelijät, että eivät tulleet esittämään lupaamaansa kappaletta, vaikka heidän johtajansa, tov. Luoto vielä muutamaa päivää ennen lupasi, että he tulevat esittämään lupaamansa kappaleen. Muutoin tuollainen on paheksuttavaa, että luvataan ja sitten esitysiltana kielletään, toivon että williamilaiset ei toiste tee eikä opettele tuollaiseen toimintaan. Samassa tilaisuudessa luettiin myös eri osastojen tervehdykset, joita oli saapunut kirjeellisesti. Persoonallisesti edusti Williamin osastoa toveri Heikkinen ja Luoto, North Branchin osastoa tov. Selkämaa, Port Arthurin ruotsalaista osastoa tov. Veigard ja italialaista osastoa tov. Araepia.

Maanantai iltana juhlakappaletta katsomaan oli kerääntynyt taas yleisöä niin paljon, että osan piti palata ovelta takaisin kun ei saatu mahtumaan millään kaikkia haaliin ja käytäville, vaikka yleisö koetti järjestää itsensä niin ahtaisiin, oloihin kuin mahdollista, sillä tavoin saadakseen enempi mahtumaan sisälle. Kappaleen sisältöä ja esitystä pidän itseäni liian puolueellisena arvostelemaan, joten jätän sen yleisölle. Ainoastaan voin mainita, että väliajat tahtoi käydä liian pitkiksi, mutta siihen oli syynä se kun kuliisit eivät olleet vielä siinä kunnossa että niitä olisi voitu helposti järjestää, joka puoli tullaan kuitenkin järjestämään, että ei niin tulisi toiste tapahtumaan.

Juhlat yleisesti voi pitää että ne onnistuivat yli toiveiden ja samalla toivon, että ne olisi jättäneet hyvän vaikutuksen yleisöön kaikkine puutteellisuuksiineen, joita vielä oli, sillä kaikki kun oli pikaisesti koetettu saada väliaikaisesti kuntoon. Toiminta vain vilkkaaksi ja ohjelma täysipainoiseksi, niin silloin olemme tehneet sen mikä meille kuuluu.

Kaikkia, joilla on Arthurin osaston listat vielä palauttamatta, pyydetään ne palauttamaan ensi tilassa.

J.

Neuvostotasavaltain liittokongressi.

Moskova. — Neuvostotasavaltain liiton neuvostojen toinen edustajakokous on kutsuttu koolle tammikuun 20 ja 11:s yleisvenäläinen neuvostojen edustajakokous tammikuun 16 päiväksi.

Timminsin uutisia

Joulujuhlan viettoa Timminsissä. Paikallinen poliisilaitos on taasen koettanut tehdä puhdistustyötä kauppalassamme, koska on useita syytteessä juopottelusta. Suomalaisista on myöskin edustettuna Victor Ukkola ja H. Pesonen. Ukkolan syyte on yleisellä paikalla väkijuomien nauttimisesta. Suomalaiset ovat vielä säilyttäneet ikivanhat tavat, että sitä täytyy hnudella silloin kun on onnistunut jostakin saamaan »kuusenkyyneliä», imeä ja huutelemalla juhlia niinkuin vanhanmaan renkipojat vuoden palveluksen päätyttyä ja nämä tavat säilyvät yhä vielä.

Viinakauppiaita myöskin on ryhdytty ahdistelemaan, koska niitäkin on ilmestynyt tänne niinkuin sieniä sateella, sekä joskus aina joku asetetaan syytteeseenkin näytteeksi toisille, että »laki ja järjestys on olemassa», nyt tällä kertaa on syytteessä John Graboski, M. Clement, G. Symnank, H. Russell, A. Tarton, Wm Cohen ja julkinen kapakka, jonka omistaa N. Ponff. Jokaisesta paikasta on takavarikoitu huomattavat määrät päihdyttäviä aineita. Koska nämä tämänkaltaiset oliot katoavat? —

Tulkaa katsomaan. — Ensi kerran Timminsin S. Osaston näyttämöltä tullaan esittämään »Punaset kahleet» ja sen ihmeen te näette tammik. 5 p:nä. Kappale on mielenkiintoinen alusta loppuun, siksi että siinä kuvastuu niin jokapäiväinen maalaiselämä ja se kohtelu minkä osaksi punikkien lapset joutuvat jäädessään arvoiksi. Mutta kaikista puristuksista ja vastuksista huolimatta tehdään työtä tulevaisuuden eteen, se on jokaisen punikkiorvon päämäärä tehdä uusi ja tehoisampi valtaan nousu kuin oli ennen. Silloin myöskin näette mikä on merkitys pienellä raudan kappaleella asioiden ilmaisijana. Se näkee joka saapuu katsomaan. Kappale ei ole humorinen.

u—a.

Vancouverin uutisia

W. P. suomalaisen osaston kokouksessa joulukuun 23 p. esillä olleista kysymyksistä huomattavin lienee ollut industrial organiseeraajan raportin aiheuttama kysymys osaston jäsenten suhtautumisesta taloudellisiin järjestöihin, jota pohdittiin puolelta ja toiselta. Omituiselta, lievemmin sanoen, tuntuu että tällaista asiaa pitää vielä niin laajasti penkoa osaston kokouksissa, vaikka puolueemme kanta tässäkin kysymyksessä on niin selvä ja yksinkertainen, että sen pitäisi jokaisen käsittää. Mutta niin ei ole asiain laita vielä täällä. Vai mitenkä on selitettävissä se tosiasia, että suurin osa osastomme jäsenistä vielä pysyttelee sivussa taloudellisista järjestöistä.

W. Wiita, suomalainen metsätyöläinen hukutti itsensä hyppäämällä mereen Cardena nimiseltä laivalta joitakin päiviä sitten. Wiita oli työskennellyt Bucley Bayssa, Queen Charlotte saarella, jossa oli tullut mielenhäiriöön, ollen hänessä päässyt vallalle sellainen mielikuvitus, että jotkut työtoverinsa aikovat tappaa hänet, koska hän muka työskenteli liian kovasti. Hän oli maakuntapoliisin vartioimana matkalla mielenvikaisten parantolaan, mutta jostakin syystä oli vartiansa jättänyt hänet hetkeksi yksin hyttiinsä. Tätä tilaisuutta käytti Wiita, poistuen huoneesta ryömimällä läpi ikkunan ja hyppäsi yli laidan jonne jäi.

3 yliopiston professoria, 8 lääkäriä, 11 pappia ja yhden lakimiehen käsittävä komitea on tutkinut hengenjättiläisen, humpuukimestari rev. Pricen jälkiä. Mr. Price esiintyi täällä viime kesänä ja saavutti yleisön huomiota herätyssaarnoillaan, joissa uskotteli herkkäuskoisille ihmisille, että hän voi parantaa sairaita jonkun yliluonnollisen voiman avulla. Komitean tutkimuksista selviää, että 350 potilaasta, jotka hävivät läpi nuo Pricen taikatemput viisi parani, viisi tuli mielenvikaiseksi, 17 tuli pahemmaksi, 39 kuoli, ja 214 eivät muuttuneet miksikään, tämän lisäksi ilmenee, että neljän potilaan lähimmistä sukulaisista jokin on menettänyt menttaalisen tasapainonsa. Komitean tutkimukset rajoittuivat yksinomaan Pricen parantamiskykyyn, eikä niistä siis selviä, että minkälainen vaikutus hänen saarnoillaan oli yleisön moraaliin, eikä sitäkään, että paljonko hän keplotteli rahoja itselleen, mutta yleisenä tietona on, että hän onnistui koko hyvin rahallisesti, saaden tuhansia dollareita yksinkertaisilta ihmisiltä.

British Columbian lainlaatijakunta hyväksyi juuri joululomalle lähtiessään hallituksen esittämän kahdeksan tunnin työpäivälain. Tämä lakitekele on viimeaikoina ollut yleisenä huomion esineenä, varsinkin pitivät puutavaraparoonit siitä ääntä ja vehkeilivät estääkseen sen hyväksymistä, koska sen alkujaan piti ulottua ainoastaan puutavarateollisuuteen. Nyt tuo laki kuitenkin on yleinen, käsittäen kaikki teollisuusalat. Mutta on se niin hatara, että sillä ei ole juuri mitään merkitystä ja lienee se aiottukin vain vaalisyötiksi, sillä maakuntavaalit kaikesta päättäen ovat lähellä. Laki astuu voimaan tammikuun ensimäinen päivä 1925 ja tulee sen käytäntöönpanossa olemaan laajat valtuudet, sitä varten valitulla sovittelulautakunnalla (Board of Adjustment), jolla on oikeus myöntää poikkeuksia siitä milloin ja missä se katsoo sen olevan »tarpeellista».

Äänestysuurnat putkaan, niin kävi täällä kaupungin vaaleissa annettujen äänien uudelleen laskun yhteydessä. Hommaa ei voitu yhtenä päivänä suorittaa ja Taylor, joka äänien uudelleen laskua oli vaatinut, vaati että poliisin on vartioitava äänestyslaatikoita seuraavaan aamuun, jolloin äänten laskua taas voidaan jatkaa. Poliisi puolestaan väitti, että jos heidät asetetaan edesvastuuseen niiden turvallisuudesta, niin on ne kuletettava poliisiasemalle.

Niin tuotiin »horijoppikärryt», pantiin laatikot siihen ja vietiin yöksi poliisiasemalle. Tuon touhun aikana näyttää asianomaisten mielet muuten olleen äärimmilleen jännityksissä. Homman tuloksena oli, että Owen sai neljä ääntä enemmän kuin ensimäisessä laskussa, siis 57 ääntä enemmän kuin Taylor ja saa pitää jobinsa kaupunkimme majurina.

G. S.

Eri paikkakunnilta

MEADOW PORTAGE, MAN.

Niin, olen silmäillyt Vapauden palstoja, että josko täältä meidän perukalta olisi minkäänlaista pätkää Vapaudessa, vaan eipä ole näkynyt. Tähän silmäilemiseeni on ollut vaikuttamassa yksi seikka, kun minun viime kirjeeni johdosta ovat takanapäin pitäneet aika metäkkaa, että mitä sen tarvitsee lehtiin kirjotella, kun ei niihin toisetkaan kirjota. Vaan taaskin otin tämän oikeuden omavaltaisesti kun ei ne toiset näytä mitään kirjottavan ja olisi samalla kaunis teko, jos toisinaan pistäisitte jonkun pätkän, onhan työväenlehtien palstat meille kaikille avoinna, lehdet juuri on meitä varten, käyttäkää vaan rohkeasti kynäänne, jos ei se tapahdu yksilöiden parjaamiseen, niin teidän neronne tuotteet kyllä työväenlehdissä on tervetulleita. Ja tämä on minusta yksi kummallinen asia kun pitäisi käydä talosta taloon ja kysellä, että mitä sitä saisi kirjottaa lehteen ja se kun on kuitenkin yksi vaikeimpia temppuja, jota ei voi yksikään ihminen täyttää, että voisi olla kaikille mieliksi ja sellainen henkilö, joka koettaa tätä vaikeata temppua toteuttaa, on kurja olio, sillä tällaisilla periaatteilla varustettu henkilö on valmis vaikka sikaarilla myymään oman toverinsa ja vetämään hirtinnuoran kaulaan. Minun mielestäni on oikein jos kirjottaa lehtiin eli toimii täällä uutisseudulla kuin koettaa pysyä totuuden rajojen sisäpuolella niin ettekö salli, että joskus nähdään tämänkin seudun hommista ilmaistavan muuallekin maailmalle, vaikka onhan kaikille tiettyä, että juuri totuuden puhumisesta on tuhansia polttoroviolla kärvennetty ja totuuden puhumisesta sitä Debsille sukastiin 10 vuotta Atlantan vankilaa, vaan koettakaamme me nyt häätää pois mielestämme nuo porvarilliset menettelyt ja älkäämme pelätkö totuutta, vaikka vähän selkäpiitä karmisikin, niin pitää kuitenkin muistaa, että totuus ei pala tulessakaan ja meiltä työväenaatteen henkilöiltä sitä kuitenkin vaaditaan ruumiillista ja henkistä moraalia. Kuten tiedämme että me olemme kaikille vanhoillisille silmätikkuna, jos meistä tekee joku yksilö jonkun virheen, niin he ovat heti sanomassa että tuollaisia ne ovat kommunistit. Ja tässä vielä tahdon huomauttaa teille, jotka tunnustatte omaavanne Kolmannen kansainvälisen, että miksi lyötte laimin joukkotoiminnan ja virnistelette takanapäin. Jos kokoukset on yksipuolisia, niin tulkaa joukolla ja tehkää kokous vilkkaaksi, eihän pari kolme henkeä meikäläisistä voi olla kovin monipuolinen, eihän täällä ole henkilöitä, jotka olisi käynyt missään tiedonlähteellä tietoisuutta ammentamassa, mitä jollakin on vähän kykyjä, niin se on tullut kokemusten kovassa koulussa ja kun me kokemusten koulula(i)set kaikki yhdessä toimimme, niin aina sitä jotain näkyvääkin aikaan saadaan. Eihän täällä vielä ainakaan tarvitse pelätä vangitsemisia toiminnan tähden, kuten esimerkiksi Suomessa. Mitä sitten, jos oltaisiin niinkuin palavan tulivuoron päällä, kuten ennen Venäjällä, jossa Lenin sanoo, että silloin kun Koltshak oli muutaman sadan virstan päässä Moskovasta ja Denikin Petarin portilla, ei ollut tunkeiljoita polshevikipuolueeseen kun silloin täydellisesti odotti neuvostovallan kukistus ja polshevikeja odotti hirsipuu. Niin mitä silloin tuumaatte kun mennään näin pitkälle, voiko teihin luottaa, kuten tosiuvoteriin, jos astutaan barrikaadeille? Ei ainakaan näytä siltä, kuten sanoo vanha sananlasku, että ei se koira lintua hauku, joka väkisin metsään viedään, vaan ajatelkaapa tulevaisuuttanne vähän pitemmälle, jos käyisi niin happamasti, että joskus tältä perukalta menisitte teollisuuden palvelukseen ja jos joku luokalleen uskollinen toveri pistäisi peräänne jonkunlaisen kaneetin, että järjestyneet työläiset tulisivat tietämään miten te olette suhtautuneet joukkotoimintaan, niin silloin saisitte Kainin tavoin kulkea paikasta toiseen kaikilta järjestyneiltä työläisiltä ylenkatsottuna.

Täällä taas koetettiin vähästäkin avustaa Suomen punaorpoja. Yhteensä saatiin $12.75. Rahat on lähetetty suomalaisen järjestön sihteerille A. T. Hillille. Lausun lahjoittajille toverilliset kiitokseni omasta ja Suomen punaorpojen puolesta.

Eliinan poika.

WABIGIZIG, ONT.

Täällä tapahtui ikävä tapaus, kun Mrs. ja Mr. Salon vanhin poika Vili hukkui v.k. 23 p. Wabigizigin järveen. Hän oli luistelemassa toisten poikasten kanssa, vaan sillä kertaa sattui olemaan yksin, joten kukaan ei ehtinyt häntä pelastamaan. Victor Soinin tytöt näkivät tapauksen toiselta puolen jokea ja antoivat pojan isälle tiedon huutamalla, mutta kun jää oli niin heikkoa, että oli mahdoton päästä joen yli jalan ja veneellää menokin oli ylen vaikeaa, ei tapahtumapaikalle ehtinyt kukaan poikaa pelastamaan. Ruumis saatiin ylös kaksi tuntia kestäneen naarauksen jälkeen, sillä paikalla oli 52 jalkaa paksusti vettä. Tämä oli ikävä tapaus pojan vanhemmille ja koko ympäristölle, kun Vili oli jo sievä miehen alku, ikä 8 vuotta, 4 kuukautta ja 23 päivää. Hautaus tapahtui Nairn Centren hautausmaalla v.k. 27 p. ja koululapset laskivat paljon seppeleitä haudalle. Hautaus toimitettiin ilman papillisia seremooneja. Työväen laulukirjasta laulettiin ja tov.

Vappu-julkaisuun kirjottamisen aika

on nyt käsissä. Kirjotukset on laadittava tammikuun kuluessa, sillä niiden on oltava Vapun toimituksen käsissä viimeistään helmikuun 5 p. Älkää kirjoittako pitkiä kirjotuksia, eikä raskaita teoreettisia tutkielmia. Kirjoittakaa mieluummin kaunokirjallisia paloja, luokkahenkisiä kertomuksia, kuvauksia, selostuksia jostakin mielenkiintoisesta tapauksesta j.n.e. Runot ovat tervetulleita — kolmen värsyn mittainen runo tervetulleempi kuin kolmenkymmenen värsyn. Työläisihmisten elämänkokemukset ovat enimmältä osalta surullisia, mutta jos teillä on kerrottavana iloinen juttu, niin älkää jättäkö sitä kertomatta. Kertomuksia, joiden aihe on surullinen, tulee julkaisuihimme tavallisesti riittävä määrä, mutta puute tahtoo olla sellaisista kirjotuksista, jotka saavat lukijan hymyilevälle tuulelle. Vappu-juhla on vakava juhla, mutta se ei ole mikään surujuhla. Se on voitostaan varman köyhälistön juhla, jonka tarkotus on innostaa ja sytyttää uusia toiveita raatajain mieliin. Kevätjuhlamme tämän hengen kanssa pitäisi Vappu julkaisumme sisällönkin olla sopusoinnussa. Missä määrin siinä onnistutaan, se riippuu avustajista, joiden kirjotuksista julkaisu kokoonpannaan.

Ryhtykööt siis kynäilijämme viipymättä työhön! Kesken kaikkien muiden kiireiden, on tälle työlle varattava aikansa. Lähettäkää avustukset osotteella: Vapun toimitus, Box 553, Superior, Wis.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

KEITTOKIRJA

KOLMAS KORJATTU JA LAAJENNETTU PAINOS.

Kirjoittanut Mina Walli.

Nyt on Vapauden kirjakaupassa saatavana kauan kaivattua Keittokirjaa. Ja nyt se on korjattuna ja laajennettuna painoksena, paremmassa kuin yksikään toinen ennen taikka nyt ilmestynyt Keittokirja. Kirjan hinta on $2.00. huolimatta siitä että Vapaudella on tulli rahankusi, ym. menoja.

Lähettäkää tilauksenne joutuin että saamme tämän kirjan pian mahdollisimman vähiin hyllyiltämme.

Toverillisesti

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, Sudbury, Ont.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Sk. 38.50

Dollarista

Lähetyskulut: 40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

J. Laakso puhui vainajan muistolle. Haudalle oli saapunut lukuisa joukko vainajan leikkitovereita ja vanhempaa yleisöä, joka otti osaa suruun ja hautaussattoon. Toveri Salo näyttää olevan kovan onnen lapsi, sillä hänelle on tullut tämän tästä monenlaisia pienempiä vahingoita, joista en tahdo erikoisemmin mainita. — Piirsi

Paikkakuntalainen.

—o—

NIPIGON, ONT.

Nipigolaiset kaikki liikkeelle tammikuun 5 ja 6 päivä ja suunnatkaa askeleenne suomalaiselle haalille, sillä silloin vierailee siellä Fort Williamin näytelmäseura molempina iltoina. Lauantaina 5 p. kello 9 illalla näytellään kappale »Kuningasta odotellessa», huvinäytelmä 3:ssa näytöksessä, kuvaa Suomen porvariston touhua jälkeen kansalaissodan, heidän kun piti saada kuningas Saksasta. Sunnuntaina 6 päivä kello 8 alkaa arvokas ohjelmailtama, on tarjolla vakavampaa ja huvipuoli ei myöskään tule puuttumaan. Ohjelmassa on laulua, lausuntoa, humoreski ja kaksi 1:si näyt. kappaletta, »Rakastuneita hulluja» ja »Palvelukseen halutaan». En rupea erikoisemmin tässä vierailijoitamme ylistämään, sillä perästä kuuluu, sanoi torventekijä. Vaan viimeksi kehoitan että nipigolaiset painavat mieleensä että 5 ja 6 päivä tammikuuta 1924 mennään haalille ja joukolla katsomaan mitä näytävää ja kuultavaa on Ft. Williamin näytelmäseuralla. Siis näkemiin asti. — Juhani.

—o—

WHITEFISH, ONT.

Jospa vähän pakisisin täältä räätälienlöytö maasta, sanon näin koska täällä ensimmäiset asukkaat on olleet ammatiltaan räätäleitä ja ensinnä tämän paikan löytäneet ja siitä saakka on asukkaita täällä ollut ja aina vähän lisääntynytkin. Mutta osa näistä asukkaista on varmaan tullut tänne rikastumaan, sen huomaa heistä itsestään, heillä ei ole minkäänlaista aatteellista pyrkimystä ja sitä vähemmän soisivat vielä lapsilleen, niin sitä tulee väkisinkin sellaiseen johtopäätökseen, että heillä on siinä kaikki kaikessa ja kaikki mitä he tarvitsevat tähä työtä, olla tyytyväinen, niin kyllä tulevaisuus sen paljastee, jos ei täällä maan päällä, niin aikain taivassa. Ja onhan nyt taas ollut se niin sanottu valon juhla ja papit saarnanneet tyytyväisyydestä ihmiskunnalle, huutaneet täydestä kurkusta: »rauha maassa», vaikka samalla aikaa heidän haltiensa puuhaa nuttua sotaa, mutta saarnaavatko he rauhaa valtaanlien kansainvälisellä tarkotuksella, ei, he saarnaa sitä työläisille ja raskaan raatajille, että heidän pysyä tyytyväisenä ja siten että kapitalistit saa rauhassa viedä pois perille ja imeä viimeisenkin veripisaran. Tässä tarkotuksessa toverit meille saarnataan tyytyväisyydestä eikä minkään tulevaisuuden haudantakaisen saavutamistarkotuksella. Kaikki saavutukset ja oloihimme korjaukset, joita on lukemattomia, täytyy tapahtua täällä maan päällä ja meidän itsemme kautta, se tahtoo sanoa, että meidän on niitä vaadittava ja sen voimme tehdä vain yhteenliittymällä koko maailmaa käsittävässä ketjussa, sillä eihän ole olemassa kuin kaksi luokka, työväen- ja kapitalistiluokka, niin miksi emme voi koota voimiamme yhteen kuten kapitalistitkin, sillä olemmehan enemmistönä ja meidän kauttamme kaikki rikkaudet kootaan yksiin samoihin kassaholveihin ja mitä me saamme palkaksi? Vain raihnaisen ruumiin kovasta raadannastamme, ja se ken uskaltaa äänensä kohottaa tätä kurjuutta vastaan, niin hänellä on edessään vankilahelvetti. Siis alottakaamme tämä alkava vuosi heti alusta toiminnan ja yhteisymmärryksen pohjalle, niin meillä työläisilläkin on tulevaisuudessa se valonjuhla, jota voidaan kunnioittaa ja nimittää työn tasavallan juhlaksi.

Kauhea kummitus oli täällä 26 päivä joulukuuta n:o 3 koulupiirin kokouksessa, en nyt tarkoita, että silloin pelattiin mitään näytöskappaletta, vaikka tämä nimi on jonkun pienen kappaleen nimi, mutta se oli vain sellainen kummitus, jota eivät vanhemmatkaan ole tällä paikkakunnalla nähneet, eivätkä kuulleet. Mutta kummitusten sanotaan olevan liikkeellä näin vuoden lopussa ja niin se oli ainakin täällä. Minä kotia päästyäni luin huoneen taulut seitsemään eri kertaan, enkä löytänyt kuin kolmiyhteisen, mutta siellä se oli kuusiyhteisenä. En tiedä mitä sen kuusiyhteisen testamenttiin olisi ensi vuoden aikana kirjotettu jos olisivat aikeessaan onnistuneet, vaan »se jurnutti heit, mutt kutkutti meit.» Niinhän ne olivat sen tuumineet. — Piikki.

—o—

TIONAGA C. N. RY.

Pöytäkirja

laadittu Ericksonin ja Venholan kämpällä pidetystä tutkijakomitean kokouksesta, jouluk. 22 p., 1923.

Tutkijakomitealle esitti itsensä seuraavat hiljan Suomesta saapuneet henkilöt: Juho Jaakko Ojanen, Kuortaneen pitäjästä, ei ollut mitään todistuksia. Kertoi olleensa pakoituksesta muutaman päivän valkoisten sotilasharjotuksissa, annettiin väliaikainen toveriluotto hänet tuntevien työläisten suosituksesta, siksi kun saadaan tarkemmat tiedot Suomesta. Johannes Nummijärvi, Kauhajoelta, Nurmijärven kylä, ei ollut todistuksia, annettiin väliaikainen toveriluotto hänen omien vakuutuksensa ja nuoren ikänsä perusteella siksi kun saadaan todistukset Suomesta. William Järvelä, Kauhajoelta, Nummijärven kylästä, ei ollut mitään todistuksia, kertoi olleensa pakoituksesta valkoisten riveissä v. 1918, päätettiin antaa väliaikainen toveriluotto hänen vakuutustensa perusteella siksi kun saadaan hänestä tarkemmat tiedot Suomesta. John Fränti, Kortesjärveltä, ei ollut todistuksia, annettiin väliaikainen toveriluotto hänen vakuutuseensa ja nuoren ikänsä perusteella siksi kun saadaan varmemmat tiedot Suomesta. Jäkki Kallio, Nurmoolta, ei ollut todistuksia, päätettiin antaa väliaikainen toveriluotto hänen vakuutustensa perusteella siksi kun saadaan hänestä varmemmat tiedot Suomesta. Ilmar Turpeinen, Kivijärveltä, ei ollut todistuksia, sanoi olleensa Sault Ste Marien tutkijakomitean luona, vaan ei ollut todistusta sieltä. Päätettiin ottaa tieto sieltä ja annettiin väliaikainen toveriluotto siksi kunnes saadaan hänestä tarkemmat tiedot. Onni Valdemar Kainulainen, Kivijärveltä, Kirkon kylästä, ei ollut mitään todistuksia, annettiin väliaikainen toveriluotto omien vakuutustensa perusteella siksi kunnes saadaan hänestä tarkemmat tiedot Suomesta. Isakki Jokinen, Kauhajoen, Nummijärven kylästä, ei ollut mitään todistuksia, päätettiin antaa väliaikainen toveriluotto hänen vakuutustensa ja hänet tuntevien työläisten suositukselle siksi kunnes saadaan hänestä tarkemmat tiedot Suomesta. William Järvi, Kauhajoen Nummijärven kylästä, ei ollut todistuksia, annettiin väliaikainen toveriluotto hänen vakuutustensa perusteella siksi kunnes saadaan hänestä tiedot Suomesta. Matti Kiviaho, Perhosta, Peltokankaan kylästä, ei ollut todistuksia, on ottanut osaa valkoisten puolella kapinaan, oman kertomuksensa mukaan pakoituksesta, päätettiin antaa väliaikainen toveriluotto siksi kun saadaan hänestä tarkemmat tiedot Suomesta. Juho Viktor Myllymaa, Porin maaseurakunnasta, ei ollut todistuksia, sanoi kannattavansa porvaripuoluetta, vaan ei ottaneensa osaa kapinaan kummallakaan puolella, ei myönnetty toveriluottoa, koska hän on porvarien ja kapitalistien kannattaja. Päätettiin hankkia hänestä tarkempia tietoja Suomesta. Frans Fredrik Hällfors, Porin maaseurakunnasta, Ruosniemi, ei ollut todistuksia, vaan annettiin hänen omien vakuutustensa perusteella väliaikainen toveriluotto hänelle siksi kunnes saadaan tiedot Suomesta. Heikki Kiviaho, Perhosta, oli Perhon Ukskosken työv. yhdistyksen antama todistus, ettei ole ottanut osaa kapinaan kummallekaan puolelle, vaan tunnetaan työväenaatteen kannattajaksi, annettiin väliaikainen toveriluotto siksi kunnes saadaan hänestä tarkemmat tiedot Suomesta. Nikolai Hietamäki, Kauhavalta, oli todistus Kauhavan Ylikylän työv. yhdistykseltä, ettei ole ottanut osaa kapinaan Suomessa v. 1918, annettiin väliaikainen toveriluotto siksi kunnes saadaan hänestä varmemmat tiedot Suomesta. Kalle Kari, Alahärmästä, Vuoskosken kylä Voltti, oli todistukset Alahärmän Voltin työv. yhdist., ettei ole ottanut osaa kapinaan Suomessa, vaan on kuulunut työv. yhdistykseen jäsenenä, päätettiin antaa täysi toveriluotto hänelle todistustensa ja hänet täysin tuntevien työläisten todistusten perusteella.

Tutkijakomitea.

Industrialistia pyydetään myöskin ottamaan tämän palstoilleen.

Kaikuja Sointulasta

Historiallinen muistelma

(Jatkoa n:rosta 154.)

Yhden havainnon tuon vielä julki ja se on se, että Sointula on saanut mukaansa kommuniselta ajalta asti mitä kummallisimpia kapitaalieli yksityisomistusta ihailevia tyyppejä. Voi sanoa sen, että puhtaankin viljan mukana seuraa rikkaruoho... Mutta on vaikea sanoa etukäteen kuka on vuohi ja kuka lammas. Sillä kuka olisi voinut sanoa v. 1910, että sellaiset miehet kuin Tatu Tainio, Edward Valpas, Matti Turkia, Matti Paasivuori ja monet muut. Syrjälä ja Mossu on sitä, miksikä ne on itsensä todistaneet, silloin kun on tullut kysymykseen vallankumouksen todellinen puolustus.

Tosin on myös muistettava se kokemus, mitä meillä on, että »hedelmistä puu tunnetaan.» Mutta me muistamme kuinka Alex Halonen ennen opetti, että kapitalistinen maailma opettaa meidät lurjuksiksi ja niin ollen on asiatonta ketään siitä muistuttaa. Siksi hän sai olla kukkona tunkiolla. Vaan olisi ollut parempi asiallemme, että olisimme uskonut sitä koettua sanaa, että »kuoltuaan koira tapansa parantaa». Nyt on totuus tullut ilmi ja se on se, että Suomen taistelussa myi Halonen tovereitaan enemmän tarjoavalle. Ja nykyisin uhkailee ilmiannoilla. Ja kuka voipi sanoa, vaikka olisi osallisena Suomen nykyisien ohranan vangitsemisien seikkailuissa.

Silloin kun Halonen opetti tuota oppia, että kapitalistinen järjestelmä kasvattaa lurjuksia ja että hän on sen tulos, olisi pitänyt muistaa se tosiasia, että tämä sama järjestelmä kasvattaa sellaisia marttyyrejä, jotka ovat valmiit antamaan henkensä sen aatteen puolesta, ja se on myös tullut toteen näytetyksi, ja ilman sitä olisi työväenaate ollut myyty ja menetetty, jos kaikki olisi olleet Halosen kaltaisia lurjuksia.

Sointula suomenkielisen radikaalisen vallankumouskirjailijan kotikylä.

Jokainen elossa oleva toveri, joka muistaa ne ajat, jolloin Suomen työväestö alkoi ottamaan ensi askeleita sosialistista liikettä kohden, muistaa hyvin myös ne miehet, jotka silloin uskalsivat astua eturiveihin. Niiden rohkeiden esitaistelijain joukosta me muistamme tuon humoristiradikaalin, joka nykyisinkin vielä on elossa ja voi erittäin hyvin verrattuna siihen korkeaan ikään. Se on toveri A. B. Mäkelä.

Muistuu mieleeni menneet ajat ja asiain eri vaiheet. Elämä on ainoastaan eteenpäin kulkemista: aina vaihtuu tapahtumat, uudet tulevat ja vanhat jäävät tapahtumien menneisyyteen. On niin vaikea seurata maailman menoa, sillä sen näyttämöllä on niin monen monta eri ilmettä yhtä aikaa esillä.

Ne parhaiten muistetaan jotka on muistiin merkitty siten, että ne säilyvät pitemmän aikaa. Tosin aika kaiken kuluttaa. Minä varmuudella voin sen vakuuttaa, että keltainen Raivaaja ja sen vielä keltaisempi toimittaja F. J. Syrjälä v. 1915 kirjoitti irvistellen kirjoituksiaan kuinka on mennyt korpiin sellaiset vanhemmat toimitsijat, jotka on jo »kulunneet tyhjiksi hylsyiksi» ja edellisellä sanonnalla tarkoitettiin myös A. B. Mäkelää. A. B. Mäkelä vastasi siihen kirjoitukseen ja perusteli ne syyt, jotka on hänet pakoittaneet astumaan syrjään. Ei tunnustanut »tyhjyyden» olleen syynä sivussa olemiselle. Syyksi selitti A. B. Mäkelä sen, ettei tuntenut halua olla riveissä etunenässä, koska vakuutti olleen sellaisia joukossa, jotka ampuu häntä selän takaa. A. B. Mäkelä vakuutti olevan hänellä rohkeutta taistella vihollisiaan vastaan, vaan ei pitänyt välttämättömänä ammuttaa itseään niillä, jotka on tunkeutuneet riveihin ja sanovat itseään »tovereiksi», johon keltainen F. J. Syrjälä teki itsensä kuuluisaksi v. 1909 niin kutsutulla kapteeni John Kosken puolueesta ulosajojahdillaan.

Minä muistan vielä hyvin, mitä Syrjälä-kettu sai aikaan Flor-lakon aikana v. 1912. Silloin oli aika, jota voipi sanoa sokeuden aikakaudeksi. Kuka se oli joka koetti mustata toveri Yrjö Sirolan v. 1916 jos ei »kuuluu» Syrjälä. Kuka alkoi jahdin opistoa vastaan jos ei sama Syrjälä. Minä olen vakavasti sitä mieltä, että siinä tuli suurin vahinko, kun vallankumousjärjestöltä meni oppilaitos. Sillä jos kuka, niin Sirola oli opistolla ja kun Syrjälä tappeli sitä vastaan, oli opisto varmaan sellaisissa käsissä, ettei ollut syytä tapella sitä vastaan muussa, kuin työväenliikettä vahingoittavassa tarkoituksessa. Silloin oli Syrjälä täydellisesti kohonnut S. S. J. täysin luotetuksi johtajaksi. Hän haali ympärilleen tiedottomat nöyrät selät, kuinka silloin todellakaan on mahdollisuutta rehellisellä luokkataistelijalla kuten Mäkelä oli, olla mukana. Tarkoitan Syrjälän kaltaisen seurassa sillä, että ennen Turussa oli syönyt sian kanssa samalla ruuhella. Vielä hiljattain koettivat syrjäläläiset Raivaajassa uskottaa, että A. B. Mäkelä on vanhettunut ja metsittynyt.

Mniä olen aina ollut sitä mielipidettä, että joka kerran on ollut vallankumousmies, niin se sitä on hamaan kuolemaan asti ja minä olen siitä varma, että A. B. Mäkelä on varma ja horjumaton vallankumousaatteelleen. Sillä mikä hänet pakoitti astumaan työläisten taisteluriveihin, jos ei häntä siihen velvoittanut vapauden ihanteet? Ei silloisina vuosina ollut hupaista alkaa taisteluun pimeyttä vastaan, sillä niin suuri oli silloinen pimeyden valta Suomessakin. Ja vielä enemmän, silloin Suomi kuului Venäjän itsevaltaisen keisarin alusmaaksi. Siihen aikaan taistelu ei ollut lasten leikkiä, sillä usea löysi itsensä Siperian erämaasta kahlevankina. A. B. Mäkelä on täydellisesti Workers Partyn takana ja toimii sen edistämiseksi. Siis tunnustaa Kolmannen kansainvälisen ja Venäjän työväen sosialistisen tasavallan. Mitäs tekee F. J. Syrjälä? Taistelee Kolmatta kansainvälistä sekä Venäjän työväen tasavaltaa vastaan kaikilla keinoin mitä on olemassa!

Aika on se, joka parhaiten tuopi asiat päivän valoon. Mutta on niitä vielä sellaisia, jotka antavat itseään vetää nenästä sjyrjäläläisten.

A. B. Mäkelä siis asuu Sointulassa siinä yhteiskunnassa, jonne hän kehoitti tovereitaan saapumaan. A. B. Mäkelä on kasvanut Sointulan elämään niin, että se on hänelle suuresta merkityksestä, siitä huolimatta, vaikka emme huomaa paljonkaan hänen viimeaikaisista kirjoituksistaan mainittavan Sointulasta, eikä Sointulan elämästä.

A. B. Mäkelän koti sijaitsee Sointulan viereisellä lotilla, kauniilla kummulla, erittäin kaunis näköala. Vancouverin saaren lumitunturit hohtavat etelästä käsin. Alhaisemmat vuoret peittää viheriäinen metsä ja seuraava värieroavaisuus on siintävä vesistö, jossa kulkee Alaskaan menevä ja sieltä palaava laivasto. Näköala on vaihtelevaa, auringonnousu värittää lumitunturelden huiput hopeisilla värihohteilla, joiden hohteiden heijastus lumoaa viheriät kummut ja siintävän vesistön lukemattomilla eri väreillä, että on sanoin mahdotonta selittää Sointulan luonnon suuruutta.

Malcomsaaren Sointula on tuolle humoristikirjailijalle se rauhansatama, jossa hän kuluttaa elämänsä ehtoohetket ja kirjoituksillaan tekee kasvattavaa propagandaa suuren lukijakunnan keskuudessa. Ken on kerran saanut lukeakseen A. B. Mäkelän eli Kaapro Jääskeläisen kirjoituksia, niin hän aina jääpi ikävällä odottamaan seuraavaa!

Suurin enemmistö Sointulan asukkaista on niitä, jotka silloin olivat mukana kuin Sointula alettiin, sekä heidän lapsensa, ja onpa jo lastenlapsiakin syntynyt Sointulaan. Toverielämän on Sointulassa toverillista, he ovat erittäin vieraanvaraisia.

Malcomsaaren Sointula on kuin pieni valtakunta ja tulevat omillaan toimeen.

Minä kysyn niiltä mustatakeilta, jotka pitivat suurta suuta silloin, kun Sointula homma alettiin, että mitä teillä on nyt sanomista? Missä on toinen sellainen siirtola, jossa on puhtaampi ihmiselämä henkisessä suhteessa; ja mitä aineelliseen puoleen tulee, niin se kestää arvostelun. Te »järjestyneet», minä pyydän teitä ensin tutkimaan ennenkuin te menette vertailemaan Sointulan elämää, ja sillä painamaan Sovietti-Venäjän kommunistisia siirtoloita, kuten olette koettaneet painaa alas »Kuzba:n» siirtolaa.

Siirtolaisuus Canadaan kaksinkertaistunut

Ottawa. — Juuri julkaistu tilasto Canadaan saapuneista siirtolaisista viime vuoden kahdeksan kuukauden aikana, päättyen marrask. 30 päivään, osottaa siirtolaisuuden lisääntyneen huomattavasti, verrattuna edellisen kahdeksan kuukauden aikaan. Edellisen kahdeksan kuukauden ajalla saapui Canadaan eri maista kaikkiaan 56,882 siirtolista, jotavastoin siirtolaisuus eri maista nousi marrask. 30 p. päättyneen kahdeksan kuukauden aikana 118,091.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA		
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.	Selkäplaastaria .35	Ihosalvaa, hinta .35
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00	Rintaplaastaria .50	Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Ruiskuja naisille, hinta $3.50	Munuaisplaastaria .50	Kamferttilinjamenttia .50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00	Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50	Kummiplaastaria .25
Ruiskuja lapsille, hinta .35	Halvausvettä, hinta .50	Kolmenlaisia tippoja .50
Korvaruiskuja, hinta .35	Hiusöljyä, hinta .50	Luulinjamenttia .50
Nenäruiskuja, hinta .35	Hammastippoja, hinta .25	Mikstura Simpleks .50
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50	Hammaskittiä, hinta .10	Nervin tippoja .50
Varmuusesineitä miehille, hinta $3.00 tus.	Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.	Parranajosaipuoita .50
Kääreitä, plaastaria y.m.	Hemoroidesalvaa, hinta .75	Päänkivistyspulveria .50
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.	Hajupihkaa, hinta 25c unssi	Pikiöljyä .50
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c	Intinlinjamenttia, hinta .50	Puunöljyä .50
Exzemasalvaa, hinta .75	Snellmannin koliikkitippoja .50	Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00	Kamferttiviinaa, hinta .50	Prinssintippoja .50
	Kamferttiöljyä, hinta .50	Preserveeraavia tippoja .50
	Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .50	Riigabalsamia .50
	Hammaspulveria, .25 ja 50c.	Silmävettä .60
		Silmäsalvaa .50
		Suu- ja hammasvettä .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. — W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.

Port Arthur, Ont. — K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
371 Albert St. W. Soo, Ontario.

ÄLKÄÄ UNHOITTAKO
että me myymme joka lajia kirjotuspaperia, vihkoja ja kuoria.
Nutsons Drug Store,
Gore & Albert St. Soo, Ont.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmoittaa Vapaudessa.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y.m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Sairaanhoitaja ja hieroja
luontaisella alalla.
Otan vastaan sairaita.
ALLI LAHTI
336 Albert St. Soo, Ont.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1798 W.
354 Albert St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306. —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

SUOMALAINEN
PARTURILIIKE
M. SAINIO
340 Albert St. Soo, Ont.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä,
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY.
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

SUOMI CAFE
332 Albert St. W. Soo, Ontario
Otto Häkkinen

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetetään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1388.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokkaa lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Suomessa kurssin suorittanut mieshieroja J. Kautonen antaa hierontaa ja sairasvoimistelua. Närvästen saunassa 218 Secord St., Port Arthur.

Hieromista ja kylpyjä antaa kotonaan Mrs. K. F. Hamlin. Telefooni: 2742, 246 Pearl St., Port Arthur.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

TORONTO, ONT.

Hierontaa ja sairasvoimistelua, sydän, reumatismin, ishian ja hiusten sekä kasvojen hoitoa. Otan vastaan kotona koko päivän, 48 Widmer St. Käyn kodeissa. — Hieroja ja sairasvoimistelija Otto Järvinen. Toronto, Ont.

Hieroja. Luontainen sairaanhoitaja ottaa vastaan sairaita 310 Richmond St. W. Toronto, Ont., Can. — Otto Ylönen.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

SOO, ONT.

Hiesberger Harness Companyilta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

TIMMINS, ONT.

Ruokaa ja huoneita saatavana viikottain, päivittäin ja aterioittain. Omistaja: Ida Mäki, 68—3rd Ave. Timmins, Ont.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55—4th Ave. — Ida Laine.

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 78 Elm St., Box 688, Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 56—4th Ave. J. Oksanen.

Heipä-Hei!

Täällä olisi kaksi nuorta mammanlikkaa, talvihellä vailla, jotka haluaisivat kirjeenvaihtoon kunnon poikien kanssa ja valokuvat olisi tervetulleita kirjeen mukana. Saa kirjottaa englannin eli suomenkielellä.

Miss Odottava ja
Miss Kaipaava.
Osote: Ansonville, Ont., Box 121.

Sudburysta

Kuutamo-tanssit on Liberty haalilla ensi lauantai iltana. Soitosta huolehtii hyväksi tunnettu harmonikan soittaja V. Kinnunen. Pitääkää tämä vihjaus mielessänne ja saapukaa runsaslukuisina tähän hauskaan tanssitilaisuuteen.

Saapukaa suurella joukolla niihin hauskoihin tansseihin, jotka pidetään Vapaus talolla torstai iltana. Me suomalaiset olemme aina pitäneet sellaisista tansseista, joissa soitetaan harmonikalla, ja näissä tansseissa on harmonikan soitto, josta huolehtii V. Kinnunen. Näkemiin vaan.

CREIGHTOLAISILLE HUOMIOON OTETTAVAA.

Osastomme v. ja urheilu «Kisa» panee toimeen iltaman runsaalla ohjelmalla Creighton osaston talolla ensi lauantai iltana. Ohjelmassa on puhe, runo, vapaaliikkeitä tytöiltä, pojilta ja naisilta, rekkivoimistelua, kupletteja, kaunis kuvaelma, y.m. y.m. Lopuksi tanssitaan vielä hyvällä soitolla. Tätä arvokasta tilaisuutta ei sovi yhdenkään creightalaisen sivuuttaa, sillä illan ohjelma, kuten edellisestä selviää, on hyvin arvokas ja monipuolinen. Toivomme kannatustanne tälle vierailu-iltamalle. Sisäänpääsy 35 senttiä. Alkaa klo 8.

Ohjelma- ja keskustelukokous on osastomme haalilla taas ensi sunnuntai iltana. Muistakaa saapua runsaslukuisina tähän kehittävään tilaisuuteen, jossa mielenkiintoisen keskustelukysymyksen ohella esitetään arvokas ohjelma. Luetaan edellisestä kokouksesta laadittu pöytäkirja ja äänenkannattajamme «Proletaarin Nyrkki», joten tässä kuten edellisissäkin samanlaisissa tilaisuuksissa, saadaan vakavan ja opettavan keskustelun lisäksi nauttia hauskoista kirjoituksista, joita äänenkannattajassamme julaistaan. Saapumalla keskustelemaan päivän tärkeimmistä kysymyksistä näissä tilaisuuksissa, jotka lisäävät niihin osaanottavien luokkatietoisuutta ja taistelutarmoa, me täytämme velvollisuuksiamme kansainvälisen työväenliikkeen riveissä.

Uuden vuoden aatto-juhlaa vietettiin osastomme haalilla viime maanantai iltana. Huolimatta kylmästä ilmasta oli tilaisuuteen saapunut runsaasti yleisöä. Ohjelmassa oli puhe H. Sulalta, runo J. Seppälältä, pianonsoittoa Miss Niemeltä, kupletti A. Salolta ja ilveilyä. Väliajan jälkeen esitettiin kaunis näytelmä «Laululintunen», jonka onnistuneen esityksen yleisö palkitsi myrskyisillä suosionosotuksilla. Sen jälkeen alkoi yleinen tanssi ja hauska piirileikki, joka kesti klo kahteen aamulla.

C. P. rautatien poliisit vangitsivat muutama päivä sitten erään Ralph Carson nimisen 17-vuotiaan nuorukaisen syytettynä kyydin varastamisesta sahotun rautatiehyttiön tavaravaunussa Torontosta Sudburyyn. Nuorukainen tunnusti syyllisyytensä ja kertoi tulleensa Torontoon Calgarysta, Alta., toivossa saada työtä, jota hän ei kuitenkaan onnistunut saamaan kuningattaren kaupungista ja oli matkalla takaisin kotiaan. Rahatonna ollen täytyi hänen varastaa kyytiä. Poliisioikeudessa hänet tuomittiin seitsemäksi päiväksi vankeuteen, kun hän ei voinut maksaa kymmenen dollarin sakkoa.

Kymmenen dollaria sakkoa ja oikeuskulut tai kaksikymmentä päivää vankeutta tuomittiin poliisioikeudessa Anton Vilen nimiselle suomalaiselle farmarille, viime maanantaina, kun hän tunnusti itsensä syylliseksi häntä vastaan tehtyyn syytökseen päihtyneenä esiintymisestä yleisellä paikalla.

Osaston työkokouksessa viime sunnuntai iltana keskusteltiin ja päätettiin m.m. seuraavista asioista: Muuttokortilla Wabigizigin, Ont., osastosta pyrki osastoomme Siiri Virta ja hänet lausuttiin tervetulleeksi. Uutena jäsenenä hyväksyttiin osastoon Taimi Valo ja koejäseniksi otettiin Aapeli Koskiniemi, Erland Ylli, Anselm Suuriniemi, Victor Taupila, John Ylikärkelä, Richard Sointula, Yrjö Vesanen, Theodor Kovalainen, Taavetti Pulkkinen ja Kreeta Pulkkinen. Burrittin suomalaiselta osastolta saapuneet keräyslistat haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi otettiin huomioon ja jätettiin keräjät. Järj. Tp. komitealta saapunut kirjelmä, koskien järjestön omaisuuden ilmoittamista yhdeksi kokonaisuudeksi, luettiin ja jätettiin osaston johtokunnalle, joka velvotettiin tarkistamaan kirjelmän mukana saapuneet asiakirjat ja kutsumaan koolle ylimääräisen osaston kokouksen sekä antamaan sille lausuntonsa asiasta. Edellisessä kokouksessa nimitetyistä kahdestatoista osaston johtokunnan jäsenehdokkaasta valittiin lippuäänestyksellä seitsen-henkinen johtokunta seuraavalle puolelle vuodelle. Valituksi tuli J. Seppälä, K. V. Nurmi, Siiri Virta, J. Raivo, S. G. Neil, S. Kokko ja E. Hillman. Agitatsioonitoimikuntaan valittiin seuraavat viisi jäsentä: Saari, Neil, Kokko, Ellmen ja Koskela. Huvitoimikuntaan valittiin O. Laakso, A. Salo, Y. Agren, Taimi Valo, Raivo, Aino Nurmi ja I. Nurminen. Sanomalehti- ja kirjallisuuskomiteaan valittiin osaston puolesta E. Kuula ja S. Kokko, järjestyskomiteaan Niilo Nurmi ja Neil, tilintarkastajiksi, vakituisiksi J. V. Kannasto ja Nellie Pernu, varalle K. Asiala ja H. Sula, uutistenkirjoittajiksi Neil ja Sula Vapaudelle ja ompeluseura velvotettiin valitsemaan keskuudestaan uutistenkirjoittajan Toverittarelle. Kansalaistuttamiskomiteaan valittiin Kannasto, K. G. Asiala ja H. Kauhanen.

Copper Cliffin uutisia

Suomalainen ei usko ennenkuin se näkee, tämän ikävän tosiasian olen joutunut täällä kokemaan.

Saavuttuani tänne Suomesta viime kesänä, näin Vapaus-lehden palstoilla siihen aikaan kirjotuksia, joissa hyvin terävasanaisesti paheksuttiin täällä olevan Finnish Social Societyn viimeaikaista toimintaa. Pääasiassa paheksuttiin erästä mainitun societyn huomatuimpaa virkailijaa, vehkeilystä, josta sanottiin olevan seurauksena entisen suomalaisen osaston hävittäminen ja että nyt oli aikomus samoin hävittää nykyinen Society, omaisuuksineen.

En silloin ottanut näitä kirjotuksia aivan täydestä, sanon sen, vaikka häpeäkseni, vaan puolustaudun sillä että olinhan vastatulleena liian äkkinäinen ollakseni jyrkästi sitä tai tätä. Menin kuitenkin mainittuun societyyn jäseneksi ja olen nähnyt siellä olevan kaksi eri katsantokantaa n.k. kommunistisen, jota olen täällä havainnut edustavan Työläispuolueen (Workers partyn) ja toisena katsantokantana societyssamme ovat i.w.w:läiset. En ole siinä nähnyt olevan mitään pahaa. Olen luullut kummankin puolen toimivan rehellisesti vakaumustensa mukaan.

Nyt jää kuitenkin kysymyksenalaiseksi ovatko i.w.w:läiset toimineet epärehellisesti, vai onko heidän joukossaan Juudaksena sama mies, jota alussa mainitut kirjotukset tarkottavat. Sen käsityksen saa kun vertailee meidän joulujuhlamme viettoa.

Kun societymme päätti toimeenpanna joulujuhlat, niin luulin niistä muodostuvan sellaisen iloisen illanvieton, minkuin joulujuhlat yleensä ovat, että ne näin vuoden vaihteessa tasoittavat entistä erimielisyyttä, antaen virkistystä ja uutta intoa toimintaan tulevalle vuodelle. Tässä tarkotuksessa olin päättänyt vähäisillä kyvyilläni avustaa yhteisen juhlamme ohjelmaa. Olihan minulla aihetta ollakin toivorikas tämän ohjelman onnistumisesta. Sillä kun joku aika sitten olin keskustelussa i.w.w:läisen E. Joupin kanssa, niin oltiin yhtä mieltä siitä, että olisi saatava enempi yhteisymmärrystä molempien katsantokantojen välillä.

Kun nyt tämä E. J. oli luvannut joulujuhlassamme omien sanojensa mukaan antaa jotain ohjelmaa, niin luulin hänen nyt näyttävän taitoansa tässä arkaluontoisessa kysymyksessä — sillan rakentamisessa, enkä voinut epäillä hänen siinä loistavasti onnistuvankin, sillä kyllä kai hän on hyvin kehittynyt mies, koska hän on IWW-liiton äänenkannattajan Industrialistin Canadan uutistoimiston hoitaja, varsin huomatulla palkalla. Onhan tunnettua, että tällaiset sanomalehtimiehet ja organiseeraajat aina tilaisuuden sattuessa pystyvät puhumaan, luennoimaan, esitelmöimään y.m.

Kun sitten juhlamme alkoi, niin koetin avauspuheessani arastellen huomauttaa pienen joukkomme hajanaisuudesta, jonka tähden meillä ei ole yhteyttä työväenjärjestöön. Tulin vielä häpeäkseni maininneeksi E. J:n toveriksi. Se oli erehdys. Ei hän ole minulle enään toveri, enkä suosittele häntä kenenkään järjestyneen työläisen toveruuteen.

Miksi hänet niin tuomitsen, johtuu siitä, että hän nyt näyttäytyi, että ei hänen suhteensa ole aikaisemmin liioteltu, vaan että hän kyllä pystyy hajaannusta tekemään, joskin tällä kertaa liian kömpelösti.

Siinä ei olisi mitään pahaa, joskin vähän naurettavaa, että tällainen «huomattu» mies juhlissa alkaa lukea kertomusta, vaan hänen tosin luulisi osaavan valita tilaisuuteen nähden sopivan kertomuksen. Ja miksi ei hän osannutkin, sillä hänellä epäilemättä oli oma tarkotuksensa. Se mitä hän nimitti kertomukseksi, oli jossakin IWW-liiton aikakausjulkaisussa josta hän sitä luki. En milloinkaan ole kuullut niin ruokotonta kertomusta. Lukija epäilemättä pisti siihen aina silloin tällöin väliin omiansa, sitä todistaa sekin, että hän kerran sekaantuikin, jolloin hän itsekin vähän hätkähti kun hänet tästä pahanteosta huomattiin.

Tässä hänen kertomuksessaan m. m. sanottiin että Workers Partyssa ei ole yhtään kunniallista ihmistä, eikä siihen rehelliset ihmiset yhdykään, vaan kaikenlaiset oman onnen onkijat ja tavottelijat. Sitä sanottiin todistavan senkin kun siihen pääsee jäseneksi porvarit ja kaikenlaiset keinottelijat.

En katso olevan sopivaa tällä kertaa pitemmältä täyttää lehtemme palstoja, vaan jos toimituksemme hyväksi näkee, niin annan lähemmän vastaukseni noihin matalamielisiin parjauksiin, jollainen näyttää kuuluvan IWW-liittolaisten joulujuhlaohjelmaan.

Haluan vielä vedota rehellisiin työläisiin, joita epäilemättä oli tässäkin juhlassa. Tälle kertomuksen lukijalle on tiedossa että minä perheineni ja kaikki parhaat tuttavamme kuulumme Workers Partyyn. Jos hänen tarkotuksensa olisi onnistunut, mikä epäilemättä oli se, että minä olisin alkanut samalla mitalla vastata, olisihan siihen ollut aihetta, sillä tiedänhän W. P:ssa olevan yhtä hyvin rehellisiä työläisiä kuin IWW-liitossakin.

Myönnän että emme näinollen onnistuneet ohjelmallamme saamaan juhlatunnelmaa, vaan enempi se olisi mennyt piloille jos minä olisin tarttunut syöttiin ja alkanut hävyttömästi parjaamaan IWW-liittolaisia. Eikö silloin taasen olisi yleisöllä ollut aihetta sanoa niinkuin ennenkin tällä on sanottu, että ne työväen hommat, juhlineen ja kokouksineen, ne ovat niin riitaisia ja mieltä alentavia, että kyllä niistä malttaa olla pois. —Ri-vimies.

Eri paikkakunnilta

GREGOIRES MILLS, ONT.

Vapauden numerossa 152 paikkakuntakirje täältä, koskeva Hawk Lake Lumber Co. on siinä määrin erheellinen, että uutinen täten peruutetaan. — Toim.

Mitä Venäjällä keksitään.

Pietarista ilmoitetaan Moskovan Pravdalle, että yuoriopiston professori Rusnetsov on keksinyt keinon huonon kivihiilen muuttamiseksi ensiluokkaiseksi koksiksi. Keksinnön väitetään tekevän täydellisen käänteen tehdasteollisuuden alalla ja vapauttavan Pohjois-Venäjän kokonaan ulkomaisten ja Donetsin hiilien tarpeesta.

Ilmoitus!

Täten tiedoksi annetaan, että räätäliliikkeeni sijaitsee nyt talossa N:o 38 Balsam St. (elikkä Vallin talossa), jossa valmistan huokeimpiin hintoihin pukunne, palttoone y.m. uusinta kuosia, ensiluokan työllä ja täydellä takauksella.

NURMISEN RÄÄTÄLILIIKE.
P. O. Copper Cliff — Ontario, Can.

WILLAMETTE BLVD. SANITARIUM.

Suomalainen luonnonparantola. Parannamme akuuttisia ja kroonillisia tauteja, käyttäen kiropractiikkaa, hierontaa, sähköhoitoa ja monipuolisia kylpyjä. Myös uusi verta pesevä kylpy, jonka pituus on 1—8 tuntiin on otettu käytäntöön muun hoidon ohella.

Dr. PETER KOKKO — Dr. ANNA KOKKO D. C. & Ph. C.
Chiropractic Specialist.
467 Willamette Blvd. — Puhelin Walnut 6747 — Portland, Ore.

Nyland Grocery

Parhain paikka on tehdä kauppa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.

P. NYLAND
229 GRANDWALL AVE. — PORT ARTHUR, ONT.

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

UUSI PÄIVITTÄINEN MAKUUVAUNULIIKENNE SUDBURYN JA TORONTON VÄLILLÄ

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Canadian National Rautatie on alottanut päivittäisen läpikulkevan makuuvaunumatkustajaliikenteen Sudburyn ja Toronton välille. Ensimäiselle pohjoiseenpäin matkalle lähtee «The National» Torontosta 10.45 illalla tammik. 6 p. saapuen Sudburyyn 8.55 aamulla. Ensimäinen etelään menevä juna lähtee Sudburysta 9.15 illalla, maanantaina tammik. 7 p:nä, saapuen Torontoon kello 7.20 aamulla. Tämä erikoisen sopiva lähtö ja perillesaapumisaika tulee epäilemättä hyödyttämään yllämainitulla välillä matkustavaa yleisöä.

Paikkoja, pilettejä y.m. saatavana kaikilta Canadian National agenteilta.

Halutaan tietää

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä on mieheni veli Simo Möttö (käyttää nimeä Matson), kotoisin Säkkijärveltä, Paakkalan kylästä V. 1. ollut 10 vuotta tässä maassa. Jos hän itse eli joku huomaa nämä rivit, niin ilmottaisi minulle siitä. Sofia Möttö, 221 Alexandra St., Sault Ste Marie, Ont., Can.

Kaarlo Lindqvist, oleppa hyvä ja kirjoita alla olevalla osotteella, sillä asia tärkeä. Erland Kuusela, Soo, Ont, 121 Huron St.

Kokki halutaan

Tarmo Osuusruokala julistaa kokin paikan siihen kykenevien henkilöiden haettavaksi. Ruoka on valmistettava noin 75 tai 150 hengelle, apulaiskeittäjä on. Hakijan tulee kuulua johonkin työväenjärjestöön. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisine suosituksineen on lähetettävä ennen tammik. 15 p. 1924 osotteella:

TARMO
316 Bay St. — Port Arthur, Ont.

HALUTAAN
SUOMALAINEN
Kokenut keittäjä
joka on keittänyt perheessä tässä maassa, hyvä palkka.
MRS GEORGE
71 Highlands Ave., Toronto, Ont.

ALEX MÄEN
PALLORUUMA
Uudessa paikassa
121 Secord St., Port Arthur, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. — Port Arthur, Ont.

TEEN KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
O. KOIVULA

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. — Port Arthur, Ont.

Twin City Bottling Works

valmistaa ehdottomasti parhaat pehmeät juomat Port Arthurin piirissä. Kysykää kaupoista meidän tuotteitamme. Linjoille ja farmiosastoille tilaukset toimitetaan nopeaan ja erityisellä huolella. — Lähettäkää koetilauksenne.
Osoite:
Puhelin South 2100
819 Minnesota St. — Fort William, Ont.
V. TUOMI — K. A. MERIKALLIO.
(Omistajat.)

NICK BLAHEY
Ruoka-, Liha- ja Sekatavarakauppa
3rd ja Balsam katujen kulmassa, Timmins, Ont.

Päämaja kaikille suomalaisille kannattajille Timminsissä ja ympäristöllä. Paras valikoima lihaa ja ruokatavaraa aina käsillä. Minä ystävällisesti kutsun kikkia suomalaisia Timminsissä käymään kaupassani ja katsomassa hintoja. — Paras laji aina.

N. Blahey, Timmins, Ont.

THE STERLING BANK OF CANADA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi sitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jäljellä olevat lääkkeet kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Flat 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä .... jolla lähettäkää minulle .... pulloa Nuga-Tonea.
Nimi ....
Katu ja numero tahi R. F. D. ....
Kaupunki .... Valtio ....